

A

**PÁDUAI SZENT ANTAL ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024

Tartalom

I. HIVATALOS ADATOK.....	5
Jogszabályi háttér.....	6
Az iskola felépítése.....	7
II. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
1. Nevelési alapelvek.....	8
1.1 A nevelés célja és feladata	8
1.2 Hitre nevelés	9
1.3 A kultúra jelentősége az iskolában	10
1.4 A magyarságtudat ápolása	10
1.5 Állampolgárságra, demokráciára nevelés	10
1.6 Gazdasági és pénzügyi nevelés	10
1.7 Médiatudatosságra nevelés	10
1.8 Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek.....	11
1.9 A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	11
1.10 Általános kompetenciák.....	11
1.11 Nevelési-oktatási alapelvek az egyes életkorokban.....	11
1.11.1 Alsó tagozat.....	12
1.11.2. Felső tagozat	12
1.11.3.Gimnázium	12
1.11.4. Alapfokú művészeti oktatás	12
2. Személyiségnevelés.....	12
2.1 Személyiségnevelés és önismeret	12
2.2 Családi életre nevelés.....	13
2.3 Pályaorientáció.....	14
2.4 A tanulás tanítása.....	14
2.5 Tanárjelöltek nevelése	14
3. A tanulók teljes egészségfejlesztésével kapcsolatos feladatok	14
4. Közösségi nevelés és önkéntesség	15
5. A pedagógusok és osztályfőnökök feladatai.....	15
6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	17
6.1 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatására irányuló feladatok	17
6.2 A tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő feladatok	18
7. A diákszervezetek részvétele a döntéshozatalban, kapcsolat a diákokkal	19
8. Együttműködés a szülői szervezetekkel, más partnerekkel.....	19
9. Az intézmény vizsgarendje és a továbbhaladás feltételei.....	20
9.1 Osztályozó-, különbözeti- és javítóvizsgák	20
9.2 Szintfelmérő vizsga	20
9.3 Érettségi vizsga.....	21
9.4 A tanulók továbbhaladása.....	21
10. Felvételi eljárások.....	21
10.1 Általános iskola és gimnázium.....	21
10.2 Alapfokú művészeti oktatás	22
10.3 A napközi és a tanulószoba	22
10.4 Egyéni munkarend.....	22
11. Elsősegély nyújtási alapismeretek	23
12. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának programja	24
12.1 A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatási rendszere	24
12.2 A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink.....	24
12.3 Az SNI tanuló integrálásának pedagógiai gyakorlata	25
13. Az alapfokú művészeti oktatás cél- és feladatrendszere	26

13.1 Az alapfokú zeneoktatás cél- és feladatrendszere	26
13.2 Az alapfokú népzeneoktatás cél- és feladatrendszere	26
13.3 Az alapfokú táncművészeti oktatás cél- és feladatrendszere	26
13.4 Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás cél- és feladatrendszere	27
III. HELYI TANTERV	28
14.1 Kerettanterv	28
14.2 Óraterv	28
14.3 A tankönyvválasztás alapelvei	33
14.4 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések	34
14.5 A mindennapi testedzés feladatai és biztosítása	34
14.6 A délutáni foglalkozások rendje	34
14.7 Választható tantárgyak, foglalkozások	34
14.8 Az érettségi választható vizsgatárgyai	35
14.9 Az emelt szintű érettségire történő felkészítés	35
14.10 A középszintű érettségi témakörei	36
15. A diákok teljesítményének mérése, értékelése	36
15.1 Alapelvek	36
15.2 Jutalmazás és büntetés	36
15.3 Ellenőrzés, értékelés, osztályozás	37
15.4 Magatartás	38
15.5 Szorgalom	38
15.6 Az írásbeli és gyakorlati beszámoltatás formái és rendje	38
16. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezése	39
17. Nemzetiségi kultúra oktatása	39
18. Az iskola egészségnevelési elvei, programjai és tevékenységei	40
18.1 Az egészségnevelés iskolai lehetőségei	40
18.2 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	41
19. Az iskola környezeti nevelés elvei, programjai és tevékenységei	42
19.1 A környezeti nevelés színterei iskolánkban	42
19.2 A környezeti nevelés meghatározott céljai	42
19.3 Taneszközök	43
20. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	43
20.1 Gyermekvédelmi feladatok	43
20.2 Családi gondokkal küszködő gyermekek	44
20.3 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	44
20.4 Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek	44
20.5 Szociális gondokkal küzdő gyermekek	44
21. Az iskolaváltás és a tanulóátvétel szabályai	45
Az iskolát sokan keresik meg, hogy már meglévő osztályba szeretnék beiratni gyermeküket.	45
21.1 Iskolaváltás és átvétel	45
22. További pedagógiai feladatok - sajátos módszerek, témanapok és projektek	45
22.1 Az iskola kulturális élete	45
22.2 Az iskola vallási élete	45
22.3 Nemzeti ünnepek és emlénapok	46
22.4 Egyéb iskolai rendezvények	46
22.5 Páduai Szent Antal emlénapja	46
22.6 Kirándulások	47
22.7 Táborok	47
22.8 Testvériskolai és nemzetközi mobilitás kapcsolatok	47
23. Az otthoni, napközi, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	48
24. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei, a tanulók továbbhaladása	48
25. Az alapfokú művészeti oktatás működése	49

A művészeti iskola cél és feladatrendszerét a 13. fejezet tárgyalja.....	49
25.1 Felvétel az alapfokú művészetoktatásba.....	49
25.1.1 A beiskolázás módja, a képességvizsgálat szempontjai.....	49
25.1.2 Beiratkozás.....	50
25.2 A magasabb évfolyamba lépés feltételei az alapfokú művészeti oktatásban.....	50
25.3 Évfolyamugrás.....	50
25.4 A tanulók tudásszintjének értékelési szempontjai.....	51
25.4.1 A hangszeres tanulók értékelésének és minősítésének formái.....	51
25.4.2 Néptánc tanszak értékelésének és minősítésének formái.....	51
25.4.3 Képzőművészeti tanszakok értékelésének és minősítésének formái.....	52
25.5 Javítóvizsga és összevont beszámoló.....	52
25.6 Az alapfokú művészetoktatás óraterve.....	52
26. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók helyi tantervi követelményei.....	54
26.1 Speciális elvek az SNI tanulók tanórai munkájának megszervezéséhez.....	54
és a tantervi követelmények meghatározásához.....	54
26.1.1 A beszéd fogyatékos tanuló.....	54
26.1.2 A halmozottan beszéd fogyatékos tanuló.....	55
26.1.3 A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben.....	55
akadályozott tanulók iskolai fejlesztése.....	55
26.1.4 Logopédiai egyéni és csoportos terápia a leggyakoribb kórformák esetében.....	57
26.2 A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban.....	58
tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése.....	58
26.2.1 A fejlesztés alapelvei.....	58
26.2.2 A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai.....	58
26.3 Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció.....	60
Helyi tantervek.....	60
Záradék.....	61

I. HIVATALOS ADATOK

Az iskola	
neve:	PÁDUAI SZENT ANTAL ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
címe:	2081 Piliscsaba, Béla király útja 72. Tel.: 06-26/375-322
OM azonosítója:	032450
Az alapító	
neve:	Angolkisasszonyok Szerzetesrend
címe:	1056 Budapest, Váci utca 47.
Alapítás éve:	1995
A fenntartó	
neve:	Székesfehérvári Egyházmegye
címe:	8000 Székesfehérvár, Városház tér 5.
Az alapító okirat kelte:	1995
Utolsó módosítás:	2024
A működési engedélyt kiadó szerv	
neve:	Pest Vármegyei Kormányhivatal
címe:	1052 Budapest, Városház u. 7.
Az intézmény nyilvántartási száma: PMKH 18/2011	
Gyakorlóiskolai megállapodás kelte a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel: kelte: 1995 módosítva: 2012	
A közoktatási megállapodás Megbízójának	
neve:	Piliscsaba Nagyközség Polgármesteri Hivatala
címe:	2081 Piliscsaba, Kinizsi Pál u. 1.
kelte: 2012 megállapodás az alapfokú művészetoktatás átadásáról: 2004	

Jogszabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
- A Kormány 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.
- 110/2012. Kormány rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló, valamint az annak mellékletét képező Nemzeti alaptanterv;
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről;
- Az emberi erőforrások minisztere 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelete a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők jutatairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A 3/2011. (I.26) EMMI rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészet-oktatás követelményei és tantervi programja.
- A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- 278/2019. (XI.21.) Korm.rendelet az érettségi vizsgaszabályzat módosításáról
- 321/2019. (XII.19.) Korm. rendelet az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI Rendelet, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről,
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 2003.évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2016. évi CL. Törvény az általános közgazgatási rendtartásról

További, az adott intézmények működését meghatározó fontosabb jogszabályok:

- Az oktatásért felelős miniszter mindenkori rendelete a tanév rendjéről
- Az államháztartásról szóló 2011. CXC. törvény
- 2017. évi CCI. törvény a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról
- A munkavédelemről szóló 2012. évi I. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- Az európai parlament és a tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet)
- A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény
- Az oktatási igazolványokról szóló 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet
- A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet
- Egyházi Törvénykönyv (CIC)
- A Páduai Szent Antal Iskola módosított Alapító okirata

- Fenntartói határozatok

Az iskola felépítése

Általános iskola:

- alsó tagozat (1–4. évfolyam)
- felső tagozat (5–8. évfolyam)

Gimnázium

- 5–12. évfolyam

Alapfokú művészeti iskola

- Zeneoktatás
  - zongora,
  - hegedű, brácsa, gordonka,
  - furulya, fuvola, oboa, klarinét, trombita, kürt, harsona, tuba,
  - gitár, ütő
  - harmonika,
  - kamarazene, zeneelmélet, zeneirodalom, szolfézs, magánének,
  - népi furulya, népi hegedű

12 évfolyam: előképző: 1–2. o.

alapfok: 1–6. o.

továbbképző: 7–10. o.

- Képző- és iparművészet
    - kerámia, kézműves, rajz-festés-mintázás
- 12 évfolyam
- Táncművészeti oktatás
    - néptánc
- 12 évfolyam

II. NEVELÉSI PROGRAM

A Pádúai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskolát az Angolkisasszonyok Szerzetesrendje 1994-ben alapította meg. 1995. szeptember 1-jén a községi önkormányzattól átvett általános iskola mellett beindította a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzést is. Az iskola neve *Klotildligeti Ward Mária Általános Iskola és Gimnázium* volt. Ugyanattól az évtől a fenntartó Szerzetesrend és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem megállapodása alapján az iskola gyakorlóiskolai feladatokat is ellátott: az egyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatói részére lehetőséget nyújt gyakorlótanításra. 2004-ben az iskola alapfokú művészeti oktatással bővült, átvéve ezzel a piliscsabai Zene és Társzművészetek Iskolájának feladatát.

A fentiek értelmében az iskola jelenleg három nagy egységből áll: általános iskola, nyolc évfolyamos gimnázium és alapfokú művészeti iskola. Az általános iskolát is két részre bonthatjuk: alsó tagozat és felső tagozat. Az 5–8. évfolyamon párhuzamosan folyik a felső tagozatos általános iskolai és a gimnáziumi képzés. Nevelési szempontból az iskola teljes egésze egységet alkot, de minden egységben mások az oktatási célok és az ezekhez kapcsolódó meghatározott feladatok.

2012 nyarán, mivel a Congregatio Jesu a fenntartást tovább nem vállalta, az iskolát átvette a Székesfehérvári Egyházmegye és Pádúai Szent Antaltól nevezte el.

Ahhoz, hogy nevelő-oktató munkánkat jól végezzük, először annak alapjaival kell tisztában lennünk. A pontosan meghatározott célokat és feladatokat csak ennek ismeretében lehet felelősen és egységes rendszerbe foglalva kidolgozni. Nevelési programunk a törvény építkezési rendjét követi, és figyelembe veszi annak kötelező elemeit. A programot a helyi tantervek rendszere egészíti ki, amelyet a nevelési programhoz csatoltunk.

1. Nevelési alapelvek

Az 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (a továbbiakban NAT 2020) I.1.1. Fejlesztési területek – nevelési célok című fejezetében 12 területet jelöl meg, amelyeket iskolánk pedagógiai programja tárgyal, bár más logikai sorrendben. Ezért az alábbiakban felsoroljuk e nevelési területeket és a hozzá tartozó fejezetszámokat is.

- Az erkölcsi nevelés	Ped. Prog. 1.2 fejezet
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Ped. Prog. 1.4, 22.6 fejezet
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Ped. Prog. 1.5 fejezet
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	Ped. Prog. 2.1-4. fejezet
- A családi életre nevelés	Ped. Prog. 2.2 fejezet
- A testi és lelki egészségre nevelés	Ped. Prog. 3., 14.5, 18. fejezet
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Ped. Prog. 4. fejezet
- Fenntarthatóság, környezettudatosság	Ped. Prog. 19 fejezet
- Pályaorientáció	Ped. Prog. 2,3 fejezet
- Gazdasági és pénzügyi nevelés	Ped. Prog. 1.6 fejezet
- Médiatudatosságra nevelés	Ped. Prog. 1.7 fejezet
- A tanulás tanítása	Ped. Prog. 2.4, 6 fejezet

1.1 A nevelés célja és feladata

A nevelés célja, hogy a gyermekben rejlő értékeket a felszínre hozza, kiteljesítse, az értéktelent pedig leküzdje. Ehhez a nevelőknek az életükkel kell példát adniuk az értékek megélésére, átadására. A nevelés egyetlen valódi eszköze maga a nevelő. Ezért az iskola kiemelt hangsúly fektet a nevelők kiválasztására, továbbképzésére és arra, hogy jó kedvvel tudjanak dolgozni.

A nevelésnek, az értékek átadásának nagyon sok színtere lehet. Az egyik legfontosabb az oktatás folyamata, amelynek során a tananyag elsajátításán túl kialakulnak a megfelelő készségek és képességek, valamint a diák megtanulja a tudást elhelyezni az emberiség teljes kulturális rendszerében. Az ezzel összefüggő feladatokat a helyi tantervek fejtik ki részletesen.

További fontos terület a diákok vallásos hitre, kultúrára és magyarságtudatra nevelése. Ezeket a következő pontokban fejtjük ki részletesen. A kultúrának úgy lehet igazán részese az ember, ha nemcsak passzív befogadója, hanem tevékeny alkotója is. Ezt segíti az alapfokú művészeti oktatás.

1.2 Hitre nevelés

„A mai társadalomban, amelyet (...) a művelődés pluralizmusa jellemez, az Egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét (...), mert csak így alakíthat ki erős személyiségeket, akik képesek arra, hogy ellenálljanak a csüggesztő relativizmusnak, és keressék a követelményeinek megfelelően élni.” (Kat. Isk. 11–12.)

Minden keresztény ember feladata, hogy saját és embertársai üdvösségén fáradozzon, hogy élő legyen a kapcsolata Istennel, és másokat is igyekezzen erre elvezetni. Az Egyház kétezer éves történelme csodálatos példákat nyújt az örömhír átadásának különböző formáiról. Ezek közül is kiemelkednek az egyes karizmatikus személyiségek körül kialakuló iskolák. Ezek mind-mind olyan közösségek, melyekben a túlcserélhető szeretet célja a gyermekek felemelése, nevelése. Az ilyen iskola *„megteremti az evangéliumi szabadság és szeretet légkörét az iskolai közösségben, segíti a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakoztatásával együtt növekedjék bennük az új teremtmény, amellyel a keresttségben lettek. Az egyetemes kultúrát úgy kapcsolja össze az üdvösség hírével, hogy a hit fénye járja át a világról, életről és emberről fokozatosan szerzett ismeretüket” (G. E. 8.)*

A katolikus iskolában a nevelés és az oktatás szoros egységet alkot. *„Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert.” (Kat. Isk. 29.)* Minden tudás, amely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz. A XX. század történelme számos esetben példázza, hogy az erkölcs ellenőrzése nélkül a tudomány milyen súlyos pusztításokra képes. Ezért minden tudást az örök élet fényében kell felülvizsgálni, és megfelelő erkölcsi háttérrel kell átadni.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, legyen érzékük a transzcendencia és az igazi értékek iránt, megérjének a szabadság felelős használatára, hogy felülemelkedve a középszerűségeen ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

A fiataloknak meg kell tanulniuk, hogy az érettségi, a diploma, a nyelvvizsga-bizonyítvány nem végső cél, hanem csupán eszköz, amely hozzásegít küldetésünk mind tökéletesebb teljesítéséhez. Miközben itt a földön élünk és dolgozunk, nem szabad elfelejtenünk, hogy igazi és örök otthonunk a mennyben van, ahol nem az elért eredmények, hanem a bennünk élő szeretet számít.

Mint tudjuk, a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább az életünkkel, ahogyan a hétköznapi életben viselkedünk és megnyilatkozunk. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amelyet a közvetlen környezetében lát - otthon a szülőktől, az iskolában a tanítóktól, tanároktól.

„Az iskola épp azzal válik katolikusá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelenti. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.” (Kat. Isk. 34.)

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a növendék személyiségének keresztény szellemű formálását *„ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll” (Kat. Isk. 45.)*

Iskolánkba nem csak katolikus vallású gyerekek járhatnak. Diákjaink mintegy 15–20 százaléka valamelyik protestáns felekezethez tartozik; számukra a katolikus hittanórákkal egyidejűleg lehetővé tesszük a protestáns hitoktatásban való részvételt, illetve a különböző egyházi programok megszervezése alkalmával is tekintettel vagyunk rájuk. Szívesen látunk iskolánkban nem hívő családból érkező diákokat is, ha elfogadják az iskola értékrendjét, nevelési céljait.

1.3 A kultúra jelentősége az iskolában

„A kultúra szó általános értelemben véve mindazt jelenti, amivel a maga sokirányú szellemi és testi képességét kíméli és kibontakoztatja az ember.” (Gaudium et Spes 53.) A kultúra átfogja egész életünket, és annak rendezőelvévé válik. Szétválasztja a jót a rossztól, a helyeset a helytelentől, az igazat a hazugtól, a szépet a csúnyától, az értékeset az értéktelentől, a hasznosat a haszontalantól. Így az erkölccsel együtt az ember életének, gondolkodásmódjának, döntéseinek és cselekedeteinek alapja.

A kultúra mindig egy adott közösségben válik élővé, érthetővé, értékeket, életet rendező elvévé. Ehhez minél alaposabban meg kell ismerni kultúránkat és annak múltban gyökerező forrásait. El kell választani, mi az, ami tiszteletre méltó hagyomány, és mi az, ami ma is élő, személyiséget formáló erő. Az iskolában a kultúra e két részének egyaránt jelen kell lennie.

A kultúra feladata sokrétű az iskolákban:

- Egységes egészbe foglalja, szintetizálja a diákokban a különálló szaktárgyak ismeretanyagát.
- Megteremti azt az érzelmi- és élményhálót, amelyhez az egyes tudástartalmak köthetők.
- Megismertet elődeink, illetve a mai kor nagyjainak gondolkodásával, világról vallott felfogásával.
- Mindezeket keresztül alakítja a diákok viselkedését, szokásait, érdeklődését, azaz formálja bennük azt az embert, akinek felelősséget kell vállalnia a jövő nemzedék kultúrájáért.

A kultúra átadása áthatja a nevelés-oktatás teljes folyamatát, de vannak különösen kiemelt színterei is: mindegyik a magyar- és történelemórák, a készségtárgyak, a természettudományos tárgyak tudománytörténettel és a technika vívmányainak életünket befolyásoló szerepével foglalkozó részei, valamint az idegen nyelvek, amelyek más népek kultúrájával ismertetik meg a tanulókat. Iskolánkban az alapfokú művészeti oktatás tovább bővíti a kultúra átadásának lehetőségeit. A diákok megismerkedhetnek a magyarság és Európa zenei, képzőművészeti és mozgáskultúrájával, és olyan szinten sajátíthatják el azt, hogy felnőttként önállóan, saját maguk és környezetük örömeire művelhetik.

1.4 A magyarságtudat ápolása

Minden ember személyiségét alapvetően meghatározza az a nyelv, táj, kultúra, amelybe beleszületett. Életünk olyan adottsága ez, amelyet éltetni kell. A magyar nyelv, zene, kultúra tele van szépségekkel, olyan értékekkel, amelyekre büszkék lehetünk, történelmünk pedig olyan kiemelkedő személyiségekkel, akik tevékenységükkel nemcsak nemzetünk, de az egész világ kultúráját gazdagították. Iskolánk ezért különös figyelmet fordít a magyarságtudat ápolására. Szeretnénk, ha diákjaink úgy válnának európaivá, hogy eközben tudatosan megmaradnak magyarnak.

1.5 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A felnövekvő fiatal számára fontos, hogy minél jobban eligazodjon abban a világban, amelyben él. Ennek egy fontos része, hogy legyen tisztában állampolgári kötelességeivel és jogaival. Ehhez meg kell ismernie országunk jogi működését, amelyre az osztályfőnöki és a történelem órákon van lehetőség, amelyet a helyi tanterv részletesen szabályoz. Ezeket túl az iskolákban a *Diákönkormányzat* tevékeny gyakorlóterepe a demokráciára nevelésnek.

1.6 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A mai világban gazdasági, pénzügyi ismeretek nélkül nem lehet eligazodni. Ennek alapjait már általános- és középiskolában le kell fektetni. Célja, hogy a diák akár fogyasztó, munkavállaló, akár szolgáltató, munkáltató oldalon jelenik majd meg, ismerje a megfelelő jogi szabályokat, és a helyes magatartás kialakításához szükséges morális hátteret. Gazdasági és pénzügyi ismereteket külön tárgyként nem tanítunk, hanem az osztályfőnöki és történelem órák keretében tárgyaljuk a szükséges alapismereteket, illetve tanórán kívüli foglalkozások keretében szakembereket hívnak meg a gyerekek látókörének tágítására.

1.7 Médiatudatosságra nevelés

A mai gyermekeket nagyon sok elektronikus médiából érkező hatás éri. A TV, internet egyrészt kitarja előttük a világot, másrészt olyan mennyiségű információt ömleszt rájuk, amely feldolgozása egyedül megoldhatatlan számukra. A médiatudatosságra nevelés legfőbb célja, hogy a diákok megtanulják a média hírözönéből kiválogatni a számukra valóban fontosat. Ehhez több dolgot kell tisztán látniuk:

1. nekik mire van szükségük,

2. milyen információt hol találnak meg,
3. milyen köntösbe burkolják az információt, hogy minél több embert elérjen.

Az első pont megoldását a feladat felismerése és az önismeret segíti. A másodikat a különböző írott és elektronikus könyvtárazási technikák ismerete. A harmadik pont igényli a legalaposabb nevelést, oktatást. A média mindent megtesz annak érdekében, hogy híreivel minél több embert elérjen, mert ezzel nő a nézettsége és a reklámbevétele. Ehhez a pszichológia minden eszközét bevetik. A médiatudatosság arra irányul, hogy a pszichés hatásoktól minél függetlenebbül tudjunk eligazodni a média világában. A 12. évfolyamon tanított mozgókép és médiaismeret tantárgy ennek fejlesztését célozza.

1.8 Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

A felnövekvő nemzedéket fel kell készíteni arra, hogy a mai fogyasztói társadalomban sok nemkívánatos hatás is éri őket. Ennek érdekében fogyasztóvédelmi ismereteket kell számukra átadni, amely segíti őket eligazodni a média, a hirdetések, a legkülönbözőbb ajánlatok világában. Az, hogy a diákok e tekintetben is érett felnőttekké váljanak, nagyon sokoldalú ismeretet kíván, és a személyiségnek is alaposan fejlődnie kell.

A fogyasztóvédelmi ismeretek átadásának színterei a következők:

- osztályfőnöki óra
- mozgókép és médiaismeret óra
- hittanóra

1.9 A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Egyházunk tanítása szerint az ember bűnre hajló lény. Ebből az állapotból Jézus Krisztus megváltó halála és feltámadása szabadít fel. A keresztény erkölcs ezen alapul. Ezért a bűnmegelőzés legfontosabb lépése az Istennel való minél szorosabb kapcsolat kialakítása. Ugyanakkor a bűnmegelőzés nem csak a magunk bűnös voltának legyőzését jelenti, hanem a másikért való felelősséget is. Meg kell tanulni mások tetteit értelmezni, ha kell, szembeíteni őket a rosszal. Erre a tanulásra az iskola hitéleti programjain és a hittanórákon van lehetőség.

Sajnos ma mind többen válnak valamilyen erőszak áldozatává, akár személyesen, akár interneten keresztül. Ennek érdekében megfelelő konfliktuskezelési technikákat is kell tanítani gyermekeinknek. Erre a következőkben van mód:

- osztályfőnöki óra
- dráma és színház óra
- hittanóra
- lelkigyakorlatok

Ezek mellett iskolánk nagy hangsúlyt fektet a diákokkal való személyes beszélgetésre is, amelyek segítségével a tanár olyan példaképpé válhat, aki meghatározza a gyermekek felnőttkori magatartását is.

1.10 Általános kompetenciák

Ugyanakkor a nevelési célok elérését jól körvonalazható képességfejlődés szövi át. A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területre sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs kompetenciák
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Egyes kompetenciák fejlődését hivatottak mérni az európai és országos mérések.

1.11 Nevelési-oktatási alapelvek az egyes életkorokban

1.11.1 Alsó tagozat

Az alsó tagozatos oktatás legfőbb célja az alapvető képességek és készségek kialakítása: írás, olvasás, szövegértés, számolás, tájékozódás a környezetben. A 6–10 éves gyerekeket meg kell tanítani tanulni, figyelni, érdeklődni, kérdezni. Az átadandó tudást tartalom is ezt a célt szolgálja. Ennek eredményeképpen a diákok sikeresen tanulhatnak tovább a gimnáziumi vagy a felső tagozatos osztályokban.

Az idegen nyelvet 4. osztályban kezdik el tanulni a diákok. A tanulók a szülei jóváhagyásával a 3. osztályban tanév végén angol és német nyelv között választhatnak. A választásba az iskola vezetése csak akkor szól bele, ha a két nyelvi csoport létszáma nagyon aránytalan. Ebben az esetben a szülők, az osztályfőnök és a nyelvtanárok az iskolavezetés segítségével megállapodnak az arányos elosztásban. Szükség esetén a kérdést sorshúzással döntenek el.

1.11.2. Felső tagozat

A felső tagozaton tanuló gyerekek között – a gimnáziumi osztály elszívó hatása miatt – több a közepes, illetve gyengébb képességű tanuló. Az oktatás követelményszintjének kialakításakor ezt figyelembe kell venni, megadva nekik ugyanakkor minden, a fejlődésükhöz szükséges segítséget. Az elmúlt évek tapasztalata szerint e diákok közül többen, amennyiben van hely, a saját gimnáziumunkban folytatják tanulmányaikat. A többiek más gimnáziumba, szakközépiskolába vagy szakiskolába mennek. A diákok a negyedik osztályban megkezdett idegen nyelvet folytatják tovább.

1.11.3. Gimnázium

A gimnáziumi osztályokba alsó tagozatos tanulmányi eredményük, a központi írásbeli vizsgán nyújtott teljesítményük alapján rangsorolt legjobb eredményt elért diákok kerülnek. Ezeket a tanulókat az iskola mind oktatói, mind nevelői munkájával az értelmiségi pályára készíti fel. Célunk, hogy mindannyian hitüket gyakorló, sokoldalúan művelt, hazájukat szerető emberekké váljanak. A gimnáziumi osztályok kerettantervre épülő helyi tantervei is e cél szolgálatában állnak.

1.11.4. Alapfokú művészeti oktatás

A művészetek oktatása mindig is kettős célt szolgál. Egyrészt bevezeti a tanulót az adott művészeti ág művelésének titkaiba, másrészt a művészetek megismertetése révén személyiségformáló erővé válik, életre szóló szellemi-lelki gazdagságot nyújtva. Így a művészetekkel való intenzív kapcsolat segít az önkifejezésben, a szabadidő értelmes eltöltésében, sőt az élet nehézségeinek elviselésében is. Ezért a művészetek oktatását úgy kell megtervezni, hogy a meghatározott feladatok elvégzése közben e második, hosszú távú célt se tévesszük soha szem elől.

2. Személyiségnevelés

2.1 Személyiségnevelés és önismeret

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányba fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat lefaragni, mederbe terelni. A nevelő előtt mindig ott lebeg egy személyiségideál, amelyet diákjaival igyekeznek mind jobban megismertetni, hozzájuk közelebb vinni és számukra megközelíthetőbbé tenni a nevelés során. Természetesen ez az ideál diákonként más és más. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontakoztatni. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekekre, fiatalra jellemző értékeket is. E munka folyamán a belső értékek és korlátok felismerésével nő a gyermek önismerete, amely elősegíti önmaga helyes megítélését és közösségekben való elhelyezését.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus Krisztus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket állítjuk. A nyolc boldogság és a szeretethimnusz üzenetét vagy a sarkalatos erényekről szóló tanítást az ő nyelvükön megfogalmazva kell hozzásegíteni őket ahhoz, hogy mindez az életük részévé váljon.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a serdülőkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre az adott életkorban lévők különösen fogékonyak. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól az ellenkezésem és kritizáláson át a felnőttek közötti egyenrangú kapcsolatig.

- Nagyon fontos – az élő hitre, biztos reményre, és tevékeny szeretetre nevelés,
- a helyes önértékelés, amely sem nem túlozza, sem alá nem becsüli értékeit,
  - az értékek felismerése, megbecsülése és a mellettük való kiállás,
  - a józan, megfontolt ítélőképesség,
  - a nyitottság, befogadóképesség mások iránt,
  - a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
  - a szelidség, az alázat, a türelem, az alaposág, a mértékletesség,
  - a bűnbánat és a megbocsátás,
  - a belső csend, elmélyülés iránti igény,
  - a hűség Istenhez és embertársainkhoz,
  - a tevékeny részvétel az iskola és az Egyház vallási programjaiban,
  - a tiszteletteljes, szép beszéd egymással és a felnőttekkel,
  - a felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

Ezt fejezi ki a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

A mai világban sokszor éppen az ezekkel ellenkező tulajdonságok teszik sikeressé, „modernné” az embert. A nevelés nagy feladata, hogy a hamis „értékeket” valóban negatívként tudja bemutatni, és a gyermekek természetes becsúgyát, sikerre törekvését keresztény szellemben a helyes irányba terelje. Nem gyökerestül kell kiirtani a rossz irányba vivő tulajdonságokat, hanem átalakítva a jó szolgálatába kell állítani.

2.2 Családi életre nevelés

A hagyományos társadalmi struktúra felbomlásával a családok sok olyan problémával szembesülnek, amelyet egyedül nem tudnak megoldani. A hagyományos szülői szerepek nagyon megváltoztak. Sokkal kevesebb időt tudnak a szülők együtt tölteni a gyermekikkel. Ennek következtében sok korábban a családban lezajló szocializációs folyamat tanítása az iskolára jut. Ennek képezi részét a családi életre nevelés. Iskolánk sajátossága, hogy diákjaink többsége nagycsaládban él, ezért ezt a mintát hozzák magukkal.

A családi életre nevelés során a következőket erősítjük a gyerekekben:

- férfi és női önazonosság, nemi identitástudat,
- a másik nem elfogadása, az eltérő lelki működés és szerepek megismerése
- a családot összetartó kapcsolatok: szülők egymás iránti szeretete, tisztelete, hűség, közös ünnepek, játék stb.
- konfliktusok kezelése a családban,
- felelős szexualitás,
- kamaszkori párkapcsolatok.

A családi életre nevelés legfőképpen a hittanórán és az osztályfőnöki óra keretében zajlik, de egyes részeivel az egészség- és a biológia órán is találkozhatnak. Nagy segítség ebben az iskolapszichológus, és a családsegítő szociális munkás rendszeres jelenléte. Ezen kívül különböző előadókat is meg lehet hívni.

2.3 Pályaorientáció

A diákok az utolsó évfolyamon, legyen az általános iskola, vagy gimnázium, komoly döntés előtt állnak. Dönteniük kell a továbbtanulásukról, azaz pályát kell választaniuk. Ebben a folyamatban két fontos tényező segíti a döntést: a helyes önismeret és a választható lehetőségek ismerete.

A helyes önismeret kialakításában döntő szerepe van a szülőknek és a tanároknak. Segíteni kell a diákokat, hogy felismerjék képességeiket, irányultságukat, és ezeket összhangba hozzák a realitással, a munkaerőpiac várható alakulásával.

Elengedhetetlen, hogy a diákok minél több szakmát, hivatást megismerjenek. Ebben segíthet egy-egy szaktanár, aki a tantárgyához kötődő szakmákról tud mesélni, segítheti az osztályfőnök, az iskolapszichológus, illetve meg lehet hívni különböző szakmák jeles képviselőit, hogy mutassák be, milyen a valóságban a munkájuk. Ez történhet osztályfőnöki órán, vagy tanításon kívüli foglalkozás, előadás keretében. Ezen kívül évente egy, rendszerben meghatározott tanítás nélküli munkanapon pályaorientációs napot is szervezünk szakemberek és előadók bevonásával.

2.4 A tanulás tanítása

A tanulást, mint minden emberi tevékenységet tanulni kell. Egyes gyerekeknek ez jobban megy, mások nagyobb erőfeszítésre kényszerülnek. A tanulás tanulásának két területe van: egyrészt bizonyos lelki területeket kell fejleszteni, másrészt konkrét technikákat kell elsajátítani.

A sikeres tanuláshoz elengedhetetlen a megfelelő motiváció, érdeklődés, a kitartás, a vágykielégítés késleltetése, a monotonia tűrése. Ezt kiskortól kezdődően folyamatos neveléssel lehet fejleszteni. A tanulási technikák elsajátítása életkortól függ. Más technikára van szüksége egy kisiskolás gyermeknek, és másra egy érettségi előtt álló fiatalnak. A szaktanárok és az osztályfőnök feladata, hogy az órai munka különböző szervezési formái, módszertani lehetőségei kihasználásával minél több lehetőséget mutasson be a diákoknak. Ugyanígy a házi feladatok és a számonkérés különböző fajtái is segítik a diákokban a számukra megfelelő tanulási technika kialakítását. Kérdéses esetekben az osztályfőnök az osztályfőnöki órán az egész közösségnek, egyéni beszélgetésben bármelyik pedagógus vagy az iskolapszichológus az egyes diákoknak adhat további segítséget.

2.5 Tanárjelöltek nevelése

Sajátos kérdést vet fel ezzel kapcsolatban az iskolában megforduló tanárjelöltek hozzáállása. A gyakorlótanítás ideje alatt ők is közösségünk tagjaiként, házirendünk szerint folytatják munkájukat. Ők már többé-kevésbé kialakult értékrenddel, elképzelésekkel érkeznek hozzánk. A diákok körében megszokott direkt nevelés nem alkalmazható, de a pontosság, a precíz, előre megtervezett munka tőlük is megkövetelhető. Mivel a jelöltek tanári személyisége ez időben alakul ki, nagyon fontos, hogy a vezetőtanárok megfelelő példával szolgáljanak, és kedvet ébresszenek bennük a pedagógusi hivatás gyakorlására.

3. A tanulók teljes egészségfejlesztésével kapcsolatos feladatok

Iskolánk fontos célja, hogy minden tanulónk részt vegyen a teljes egészségét fejlesztő intézményi tevékenységekben. Az egészségfejlesztés és -nevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul, amely például az egészséges táplálkozás, a szabadidő tevékeny eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a helyes önismereten alapuló lelki egyensúly megteremtése, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése, a balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása során érvényesül.

E feladatok az intézményvezetés, a testnevelők, a pedagógusok, az iskolaorvos, a védőnői szolgálat, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a napközis csoportok vezetői és természetesen a szülők egységes problémakezelését igénylik.

Iskolánk kiemelten fontos szerepet szán azoknak a programoknak, amelyek az egészséges életmód elsajátításához nyújtanak segítséget. Házirendünkben mindennemű, az egészségre káros szer használatát tiltjuk, de emellett nagy hangsúlyt helyezünk a megelőzésre is. Az egészségneveléshez kapcsolódó programok alkalmával nem az az elsődleges szempont, hogy pusztán elriasszuk a káros anyagoktól diákjainkat, hanem hogy figyelembe véve a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, megértessük, és elfogadtassuk velük az egészség értékét, az egészséges élet örömeit. Ezzel olyan pozitív mintát adunk nekik, amely önmagában visszatartja őket minden

káros szenvedélytől. Mindebben kiemelkedő szerepe van a hitre, művészetekre, emberi kapcsolatokra, rekreációra és mozgásra való nevelésnek.

Az egészséges életmódra vonatkozó, házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Intézményünk közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetése érdekében együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Amennyiben az intézmény a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a közösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más ifjúságvédelmi szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

Mindennapos diákbuli üzemeltetésére intézményünkben lehetőség nincs.

Az egészségnevelésre iskolai tanórán kívüli lehetőséget a Magyar Diáksport Napja, az Egészségtudatos gondolkodás és iskolai mozgástevékenységek témanap, a kirándulások, túrák, tanórai lehetőséget az osztályfőnöki, testnevelés, biológia, kémia, természetismeret és környezetismeret órák nyújtanak, a helyi tanterv vonatkozó részletezése szerint.

Az egyes tantárgyakban az egészségneveléshez kapcsolódó pontos témaköröket a helyi tanterv tartalmazza. A tanulók fizikai állapotának mérésére (NETFIT) a munkatervben meghatározott időben kerül sor.

4. Közösségi nevelés és önkéntesség

Az ember kiteljesedni csak közösségben tud. Ezért nagyon fontos, hogyan tanulja meg a közösségi együttélés szabályait, hogyan szocializálódik. A család után az iskola ennek legfontosabb terepe. Az iskolában a közösségi nevelésnek két fontos része van. Egyrészt a diákok egymás között spontán kialakuló barátságai, másrészt a nevelő által tudatosan vezérelt közösségépítés. Az előbbiket nem szabad befolyásolnunk, legfeljebb alkalmakat teremthetünk arra, hogy ezek még jobban elmélyüljenek, illetve nagyon indokolt esetben szabad csak beavatkoznunk, ha egy kapcsolat alakulása valakinek nyilvánvaló kárára válna.

A tudatos közösségépítésnek számos lehetősége van iskolánkban. Elsősorban a különböző osztályprogramokat kell kiemelni (osztálykirándulás, táborok, osztálydelutánok stb.), illetve azokat a tanórákat, amelyeken a diákok saját véleményüket, élményeiket oszthatják meg társaikkal (osztályfőnöki, hittan, stb.). A közösségért végzett munka szintén nagy nevelő erő. A pedagógusoknak olyan feladatokat kell kitűzni a diákok elé, amelyeket közösen tudnak megoldani, értelmes célt, kihívást jelentenek számukra, és mindezzel példaként jelenhetnek meg az egész iskola színe előtt (ünnepélyek, énekkari, zenei és színelőadások, stb.).

Fontos részét képezik a közösségnevelésnek az alapfokú művészetoktatás azon órái és alkalmai, amelyen a diákok csoportosan vesznek részt. A zeneórák többsége ugyan egyéni formában zajlik, de ezeknek is feladata többek között, hogy a diákokat felkészítse a közös zenélésre. A néptánc, a népzene, a kamarazene, egy kerámia, vagy más kézműves alkotás közös elkészítése megerősíti az összetartozást, megtanít a közösségben való együtt munkálkodásra. Segít az egyénnek, hogy megtalálja helyét a közösségben, megtanítja arra, hogy a közösség érdekében korlátozza saját elképzeléseit, illetve hogy ezeket olyan formába öntse, amely az egész közösséget segíti.

A szociális érzékenységre nevelés egyik kulcsa a rászoruló észrevétele és segítése. Ennek iskolánkban nagy hagyományai vannak. Diákjaink rendszeresen járnak gyermekotthonban élő gyermekeket segíteni, segítőként rendszeresen részt vesznek az egyházközségek táboráiban. Ezen kívül többen tevékenyen részt vesznek Piliscsaba különböző segítő szolgálatainak munkájában. A középiskolások számára előírt iskolai közösségi szolgálat szervezésénél e hagyományokat szervezzük rendszerbe, és terjesztjük ki minden diákra. A szociális munkát leginkább a 9. osztályosoknak ajánljuk, mert a felsőbb osztályosok már a szintfelmérő vizsgára és az érettségire készülnek.

5. A pedagógusok és osztályfőnökök feladatai

Pedagógus

A pedagógusok legfőbb feladata a diákok nevelése és oktatása. Ezt a leghatékonyabban úgy teheti, ha élete példájával nevel, ha szavai és tettei összhangban vannak. Bár az iskola nem követeli meg a pedagógusoktól, hogy hitvalló keresztények legyenek, de elvárja, hogy az iskola szellemében történő nevelés érdekében az életük összhangban legyen a katolikus erkölccsel.

A pedagógusoktól az éves tervben meghatározott lelki programokon túl nem várja el az iskola kötelező jelleggel az ilyen programokon való részvételt, de igen üdvös lenne, ha minél többen bele tudnának kapcsolódni az iskolai, a helyi, vagy a lakóhelyük szerinti egyházközösség lelki életébe. Ez biztosítja azt a lelki hátteret, amelyre az iskolai nevelőmunka támaszkodhat. E munka érdekében a tantestületben a sokszínűség megőrzése mellett alapvető erkölcsi, nevelési, módszertani kérdésekben egységesen kell fellépni. Az egységre való törekvésnek a kollegák egymáshoz való viszonyában is tükröződnie kell. A személyes nézeteltéréseket egymással – ha kell, tanúk jelenlétében – kell elintézni. Személyi ügyekben a szeretetről és a tapintatról soha nem szabad megfeledkezni!

Munkaköri köteleességek:

- a kötelező óraszámokban tartandó tanítás, nevelés és a tanulókkal való egyéb közvetlen foglalkozás, amelyek pedagógiai és tárgyi szakértelmet igényelnek,
- a leghatékonyabb, legeredményesebb módszerek kiválasztása a nevelő-oktató munka elősegítésére
- a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatása, a tehetséges gyerekek kiemelt fejlesztése,
- önképzéssel, szakmai folyóiratokkal, szakkönyvekkel, továbbképzéssel a megfelelő szakmai fejlődés biztosítása,
- bekapcsolódás a szakmai munkaközösség munkájába,
- rendszeres kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, szülőkkel,
- az éves tanmenetek elkészítése és a főigazgatónak való bemutatása,
- a haladási és értékelési napló naprakész vezetése,
- a tanulók feleleteinek azonnali értékelése, a dolgozatok kijavítása az írást követő két héten belül, az érdemjegyek közlése a tanulókkal, ezek bejegyzése az elektronikus naplóba, ellenőrzőbe. Heti egy órás tárgyból félévente legalább három, heti két vagy több órás tárgyból legalább öt jegye kell, legyen a tanulóknak,
- a vállalt tisztségek, túlórák, helyettesítések, szakköri foglalkozások ellátása a vállalás lejártáig,
- az iskolán kívüli programok, osztálykirándulások, táborok, túrák lebonyolítása,
- az iskola Háziarendjének pontos betartása és betartatása,
- pontos megjelenés,
- a munkájával járó szolgálati titkok megőrzése, a feladataihoz kapcsolódó adatok szabályos kezelése.

Osztályfőnök

Minden osztály élén egy osztályfőnök áll, aki lehetőleg magas óraszámokban tanítja az osztályt. Az osztályfőnököt a főigazgató jelöli ki az iskolavezetéssel és az osztályfőnöki munkaközösség vezetőivel egyetértésben.

Az osztályfőnök feladatai:

- az osztályban tanuló diákok alapos megismerése, gondjaik megoldásának elősegítése, a diákok helyes pályaválasztásra való irányítása
- az osztály adminisztrációjának elvégzése
- a hiányzások beírásának havi ellenőrzése, összesítése, a hiányzások alakulásának nyomon követése, az igazolások elfogadása
- az osztályzatok beírásának havi ellenőrzése, azok értékelése, probléma esetén a szaktanár és a szülő felé megbeszélés kezdeményezése
- kapcsolattartás az osztályban tanító tanárokkal
- kapcsolattartás a szülőkkel, amelynek formái a következők: értesítés az elektronikus naplóban, ellenőrzőben, szülői értekezlet, fogadóóra, családlátogatás
- odafigyelés a problémás gyerekekre, szükség esetén megbeszélés, eljárás kezdeményezése a gyermekvédelmi felelősnél
- az osztályprogramok, kirándulások szervezése, amelyekről az iskola vezetését és az osztályban tanító szaktanárokat időben értesíti
- részvétel az osztályfőnökök munkaközösségének munkájában, a vezető megválasztásában
- az osztályfőnök a főigazgató beleegyezésével helyettesítést választ magának, aki távollétében helyettesíti, és mindezen munkákban segítségére van

- az osztály diákönkormányzati képviselői megválasztásának levezetése, és kapcsolattartás a diákönkormányzattal
- osztályfőnöki munkaterv készítése, amelynek szerves része az osztályfőnöki tanmenet;
- az osztályfőnöki munkájával járó szolgálati titkok megőrzése, a feladataihoz kapcsolódó adatok szabályos kezelése

Az osztályfőnök megbízatása négy évre szól. E szabály alól a nyolc évfolyamos gimnáziumi osztályok esetében az iskola vezetése kivételt tehet.

6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatására irányuló feladatok

Az iskolánkba kerülő tanulók egy része tanulási kudarcokkal küzd. Ennek oka lehet beszédfigyatekosság, vagy valamilyen részképesség-zavar. Mindkét esetben a tanulók különleges megsegítést igényelnek.

Beszédfigyatekosságnak minősül:

- a megkésett és akadályozott beszédfejlődés
- a pőszesség,
- a dadogás,
- a hadarás,
- a diszfónia,
- az orrhangzós beszéd.

Részképesség-zavarnak minősül többek között:

- a diszlexia,
- a diszgráfia,
- a diszkalkulia.

Az iskola adottságainak és helyi hagyományainak megfelelően a beszédfigyatekos és valamilyen részképesség zavarát mutató tanulóink iskolai fejlesztésében, különleges nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget biztosítunk az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.

A tanulási kudarcokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás. A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Pedagógusaink – gyógypedagógus-logopédus segítségével – igyekeznek megismerni a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját, keresik a problémák okait. A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka.

A problémák korai feltárása érdekében a logopédus minden év elején szűrővizsgálatot végez az első osztályokban.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

1. Tanórán belül a tanítók által végzett feladatok

- Gyakori ismétlések beiktatásával segítik a felzárkózást és a tananyag alaposabb elsajátítását,
- differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik a tanulási készségek és az önálló tanulás szokásainak kialakításában a tanulási technikák (szövegértés, olvasástechnika) megismerésében, alkalmazásában.

2. Tanórán kívül a gyógypedagógus-logopédus által végzett feladatok

- Szoros figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését az iskolába kerüléstől fogva a zavar fennálltaig.
- A gyermekeket egyéni fejlesztési terv szerint részesíti terápiában, melyet az év eleji vizsgálat alapján készít el és a félévkor történő kontrollvizsgálatokat követően korrigál, ha szükséges.

- Kapcsolatot tart a gyermekkel foglalkozó tanítókkal, szaktanárokkal, és az iskolán kívül dolgozó segítő szakemberekkel (pl. szakorvos, szurdopedagógus, gyógytornász, pszichológus), valamint a gyermeket vizsgáló nevelési tanácsadóval, szakértői bizottsággal.
- Részképesség-zavar, diszlexia, diszgráfia esetén a gyermekek számára szükségleteikhez igazodó kiscsoportos, vagy egyéni fejlesztő foglalkozásokat végez heti rendszerességgel (pl. pszichomotoros fejlesztést, grafomotoros fejlesztést, nyelvi- és beszédfejlesztést, diszlexia terápiát, egyéb készségfejlesztést), ahol a diagnózisnak megfelelő differenciált feladatokkal, egyéni haladási ütemben, egyéni motiválással segíti továbbhaladásukat.
- A beszéd technikai és tartalmi fejlesztését a logopédiai terápia keretében valósítja meg.

3. Egyéb felzárkózást segítő feladataink:

- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat.
- Szakértői vélemény alapján részleges felmentést adunk (pl. helyesírás alól), vagy az értékelés egyéni módját tesszük lehetővé (pl. értékelés csak szóbeli felelet alapján).
- Nyílt napokat szervezünk, melynek során a szülők betekintést nyerhetnek a tanórai differenciálás lehetőségeibe, valamint a tanórán kívüli fejlesztő munkába.
- Valamilyen gond felmerülése esetén egyéni fogadóórát tartunk a szülők számára.
- A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos és elengedhetetlen annak érdekében, hogy a szülőket meggyőzzük a rendszeres otthoni gyakorlás fontosságáról, vagy egy részletesebb kivizsgálás szükségességéről.

4. Művészeti nevelés

A tanulási kudarcnak kitett gyermekek fejlődését nagyban segítheti a művészeti nevelés, s ezt a művészetpedagógia, művészetterápia ki is használja. A magunk lehetőségeihez mérten mi is igyekszünk az ebben érintett gyermekeket bevonni az alapfokú művészeti oktatásba.

A fejlesztéshez rendelkezésre álló eszközeink:

- szövegértés fejlesztését segítő tankönyvek,
- számítógépes programok, CD-ROM-ok,
- vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok,
- játékos fejlesztéshez szükséges eszközök.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának részletes programját a Nevelési program 12. fejezete és függeléke tartalmazza.

6.2 A tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő feladatok

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelő teljesítményt nyújtson. Nem helyes, ha megelégszünk a képességéhez viszonyított gyengébb teljesítménnyel, hiszen felelős a talentumaiért, de nem helyes a túlzott elvárás sem, mert attól a tanuló neurotikus, szorongó lesz. A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok az átlagnál nagyobb, a saját szintjüknek megfelelő terhelést kapjanak. Ezt szolgálja a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, az iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a szorgalmi és pluszfeladatok kiadása, illetve a szaktanárral folytatott rendszeres beszélgetés.

A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű tanuló, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű diák pedig érzi-e, hogy elfogadják és szeretik. Csak ilyen egymás iránti figyelemmel és megértéssel áthatott légkörben tapasztalhatják meg valamennyien, hogy nem a teljesítményük miatt fontosak Istennek és nekünk, hanem saját magukért, s hogy a kudarc szükséges és a helyes önismeret szempontjából nélkülözhetetlenül fontos velejárója az életnek.

Az alapfokú művészeti oktatás kettős célt szolgál. Egyrészt minden jelentkező gyermeket a képességeinek megfelelően bevezet az adott művészeti ágba. Ennek fő célja az, hogy az iskolából kikerülve amatőrként tovább művelhesse azt. A tehetséges gyerekek szakirányú továbbtanulásra való felkészítése külön feladat. Ezt egyrészt a B tagozat segíti, másrészt a tanárok személyre szabott oktatói munkája, amely maximálisan alkalmazkodik a

diák képességeihez. E gyerekeknél mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy minél több versenyen, hangversenyen, kiállításon, fellépésen vegyenek részt.

7. A diákszervezetek részvétele a döntéshozatalban, kapcsolat a diákokkal

Az iskolába járó diákok demokratikusan választott érdekvédelmi szervezete a Diákönkormányzat. Ebbe minden osztály a létszámától függően 2–3 diákot küld. Munkájukat a megválasztott diákelnök és a támogató tanár hangolja össze. A Diákönkormányzat saját SZMSZ-ében meghatározott munkarend szerint dolgozik. Feladatai közé tartozik:

- hogy éljen a törvény biztosította véleményezési jogokkal,
- hogy a diákok érdekeit képviselje és közvetítse az iskolavezetésnek,
- hogy döntsön az éves programban számukra meghatározott iskolai programok szervezéséről,
- hogy szerkessze az iskolaújságot.

A Diákönkormányzat javaslatairól a támogató tanár beszámol az iskola vezetésének, amelynek maga is tagja, és megvitatják azt, majd döntést hoznak róla, amelyről a támogató tanár értesíti a Diákönkormányzat tagjait. Amennyiben a Diákönkormányzat kiemelten fontosnak tartja az ügyet, írásban is előterjesztheti, amelyre az iskola vezetése köteles írásban válaszolni. Bármilyen ügyben mindkét fél a támogató tanáron keresztül kezdeményezheti a személyes megbeszélést.

A diákok őket érintő kérdésekben személyesen és írásban fordulhatnak tanárukhöz, osztályfőnökükhöz, az iskolavezetéshez. Amennyiben a jogszabály ezt előírja, a kérelmet a szülőn keresztül vagy a szülővel együtt kell benyújtani. Az iskola az ügyet köteles megvizsgálni, és arra érdemben választ adni.

A digitális munkarendben fontossá vált *MS Office 365 Edu Teams*, valamint a KRÉTA elektronikus napló platformja új lehetőséget ad az iskola szervezeti egységei, a tanárok és a diákok közötti kommunikációra. Az intézménnyel jogviszonyban álló tanulók és alkalmazottak a Fenntartótól hozzáférést kapnak az iskola virtuális teréhez, ahol lehetőség nyílik biztonságos értekezletek megtartására, adattárolásra és -megosztásra. Így van mód arra, hogy könnyen eljusson a mulasztó és egyéni munkarendben tanuló diákjainkhoz is a tananyag.

Az iskola szoros kapcsolatot tart fenn a helyi cserkészcsapattal. A cserkészfoglalkozásokat részben az iskola termeiben tartják. Az iskola lehetőségeihez mérten támogatja, hogy más egyházi szervezetek lelkigyakorlatot szervezzenek tagjaiknak az iskolában.

8. Együttműködés a szülői szervezetekkel, más partnerekkel

A szülőkkel igen sok formában tartjuk a kapcsolatot. A legfontosabb a személyes beszélgetés, amelyre a pedagógusok mindig nyitottak. Szervezett formában ezt szolgálja az évi két szülői értekezlet és két fogadóóra.

A főigazgató a tanév során kéthavonta fogadóórát tart a szülők részére, amelynek időpontját az éves programban határozzák meg, és teszik közzé. Szükség esetén a szülők más időpontban is kezdeményezhetnek megbeszélést az iskola vezetésével.

Minden osztály szülői munkaközössége megválasztja a maga vezetőit, akik az iskolai Szülői Közösséget alkotják. Ők segítik az iskola és a szülők közötti kapcsolattartást, közvetítik a szülők érdekeit az iskolavezetésnek, gyakorolják a törvény által a szülői szervezeteknek biztosított jogokat, illetve különböző rendezvényeket szerveznek (pl. szülői bál).

A szülőkkel és családokkal való érintkezés hivatalos útja az elektronikus naplóban, ellenőrzőben küldött üzenet. A szülőnek feladata az elektronikus napló, ellenőrző nyomon követése.

Az iskola főigazgatója évente többször szülői levelet ír, amelyet minden szülőhöz eljuttat. Ebben időszertei nevelési és más emberi kérdéseket tárgyal, és igyekszik utat mutatni a szülőknek ilyen gondjaik megoldásában. Ehhez kapcsolódóan az iskola szülői beszélgetéseket is szervez. Mindennek többek között az a célja, hogy segítse a családokat, és ezzel megelőzzön olyan helyzeteket, amelyek később gyermekvédelmi problémát okozhatnak.

Az iskola minden közérdekű tájékoztatást a honlapon keresztül is megoszt a tanulókkal és a szülőkkel. Maga a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség is felületet kap az iskola honlapján.

Az iskola az igényeknek megfelelő módon és gyakorisággal tart kapcsolatot partnereivel, amely történhet telefonon, elektronikus vagy hagyományos levelezés útján. Az ügyben keletkezett iratokat az iskola iktatja, és a jogszabályban meghatározott módon és ideig megőrzi.

9. Az intézmény vizsgarendje és a továbbhaladás feltételei

9.1 Osztályozó-, különbözeti- és javítóvizsgák

Osztályozó vizsga

Ha egy diák az adott tanítási évet egyéni munkarendben teljesíti, vagy hiányzása meghaladja a 250 órát, és ezért a Nevelőtestület vizsgára kötelezte, vagy saját kérésére egy tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, akkor osztályozó vizsgát kell tennie. Az osztályozó vizsga követelményeit a helyi tanterv adott évfolyamra szóló követelményrendszere tartalmazza.

Osztályozó vizsgát az iskola egy tanévben szükség szerint négy időszakban szervez: az első félév végén, a szóbeli érettségit követő munkanapokon, augusztus végén, valamint az előrehozott érettségi vizsgához kapcsolódóan április folyamán. Ez utóbbi osztályozó vizsgát legkésőbb az írásbeli érettségi időszak megkezdése előtti második hétre lehet kitűzni. Az osztályozó vizsga pontos időpontjáról, formájáról az iskola a vizsga előtt legalább két hónappal értesíti az érintett diákokat. Amennyiben a tanuló hosszasan külföldön tartózkodik, a vizsga időpontját az iskola igazíthatja a diák itthon tartózkodásához. A vizsgabizottságot három fő alkotja: a főigazgató, vagy az általa megbízott helyettes, a kérdező szaktanár, és egy harmadik, lehetőleg ugyanolyan szakos végzettségű tanár. Az osztályozó vizsga lehet írásbeli vagy szóbeli, vagy mindkettő. Ezt a kérdező tanár dönti el a vizsgabizottság többi tagjának egyetértésével.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát annak a diáknak kell tennie, aki valamely tantárgyat nem, vagy csak kevesebb óraszám-ban, évfolyamon tanult, mint az az osztály, amelybe felvételt nyert, és erre az iskola vezetése a felvétel során kötelezte. A különbözeti vizsga tényéről a diák és szülei a felvételi értesítésben szereznek tudomást. A vizsga lebonyolítása megegyezik az osztályozó vizsgáéval, azzal együtt szervezhető.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát az a tanuló köteles tenni, aki tanév végén valamely tantárgyból, tantárgyakból elégtelen eredményt ért el, és a javítóvizsga letételét számára a Nevelőtestület engedélyezte. Amennyiben a diák több mint három tantárgyból bukott, évet ismétel. Javítóvizsga csak az augusztus végi időszakban tehető. A javítóvizsga szabályai hasonlóak az osztályozó vizsgáéhoz. A tanuló csak akkor folytathatja a magasabb évfolyamon a tanulmányait, ha a javítóvizsgát sikeresen letette, azaz legalább elégséges jegyet kapott. Elégtelen javítóvizsga esetén a tanulónak az adott évfolyamot meg kell ismételnie.

9.2 Szintfelmérő vizsga

A gimnázium 8. és 10. évfolyamán szintfelmérő vizsgát tartunk a főbb tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és egy idegen nyelv), melynek idejét a nevelőtestület határozza meg az adott tanév elején, és szeptember folyamán közli azt a diákokkal és a szülőkkel. A vizsga az eltelt évek tananyagára épül. Célja a diák, a tanár és a szülők tájékoztatása a diákok tanulmányi előre haladásáról. Amennyiben a diák a 8. osztályos szintfelmérő vizsgán nagyon gyenge teljesítményt nyújt, az iskola tanulmányi célokat tűz ki elé, melyeket az osztályfőnök vezetésével az érintett szaktanárok úgy határoznak meg, hogy azok rendszeres, megfeszített munkával elérhetőek legyenek. Ha a diák e feltételeket nem teljesíti, akkor az iskola felkéri a szülőket, hogy gondolkozzanak el, nem lenne-e célszerűbb gyermekük számára, ha tanulmányait a 9. osztálytól kezdve más középiskolában folytatná.

A 10. osztályos vizsga már az érettségire való előkészület jegyében zajlik. A gyengén teljesítő diákok elé ebben az esetben is tanulmányi célokat tűzünk ki, amelyeket ha nem teljesítenek, a szülőkkel megbeszéljük, milyen módon lehet gyermekük érettségire való felkészülését elősegíteni.

A vizsga célja, hogy a diákok az eddig tanultakat összefoglalják, megtanuljanak tételket kidolgozni, nagyobb tananyag-egységeket megtanulni, és vizsgarutint szerezzenek. Az egyes vizsgák témaköreit, tételait a tanárok az

iskolavezetés jóváhagyása után október közepéig kiadják a diákoknak. A tanárok feladata, hogy a diákok vizsgára készülését segítsék.

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Írásbeli vizsgarésze van a magyar nyelv és irodalom, matematika és az idegen nyelv vizsgatárgyaknak, szóbeli vizsgarésze van a magyar nyelv és irodalom, történelem és az idegen nyelv vizsgatárgyaknak.

Az írásbeli vizsgára három egymást követő délelőtt kerül sor, míg a szóbeli vizsgát egy délután, egymás után kell letenniük. Az írásbeli vizsga 120-180 perc, a szóbeli vizsga 30 perc felkészülés után 12 perc. Ez alól az idegen nyelv kivétel, amelyen nincs felkészülési idő.

Általános iskolában a 8. évfolyamon ősszel szervezünk a gimnáziumi 8. osztályoshoz hasonló szintfelmérő vizsgát idegen nyelvből.

9.3 Érettségi vizsga

A gimnáziumba járó diákok a 10-12. évfolyamon - a helyi tanterv szerinti követelményeknek eleget téve – előrehozott, majd szintemelő érettségi vizsgát tehetnek. A 12. évfolyam elvégzése után a hatályos rendelkezéseknek megfelelő módon rendes, pótló vagy szintemelő érettségi vizsga tehető, amelyet az iskola bonyolít le, és a sikeres vizsgáról hivatalos érettségi dokumentumot állít ki.

9.4 A tanulók továbbhaladása

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.

A tanév végi elégtelen (1) minősítés legfeljebb három tantárgyból javítóvizsgán javítható. Háromnál több elégtelen (1) osztályzat esetén az évfolyamot meg kell ismételni.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 tanórát, a tanév végén nem osztályozható. Számára a Nevelőtestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamismétlést von maga után.

Választott tárgyat leadni – általános szabályként – lezárt tanév után lehet, felvenni bármikor. Ez utóbbi esetben a főigazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

10. Felvételi eljárások

10.1 Általános iskola és gimnázium

Felvételi tájékoztató és jelentkezés

Az iskola ősszel tájékoztatót szervez a gimnáziumi osztályba felvételizni szándékozó gyermekek szülei részére, tavasszal az első osztályba beiratkozni szándékozó gyerekek szülei részére. Ezen kívül előre egyeztetett időpontban az iskolavezetés tagjai egyéni tájékoztatót is adnak az érdeklődő szülőknek. Az általános iskolai osztályokba, valamint a már meglévő gimnáziumi osztályokba a szülők az iskola saját jelentkezési lapján, míg az induló gimnáziumi osztályba a központi felvételi rendszeren keresztül jelentkezhetnek. Iskolánk országos beiskolázású intézmény, kollégiumi ellátást nem biztosít. A felvételi eljárások során szem előtt tartjuk a 20/2012 (VIII. 31) EMMI rendelet 23.§ (6) és (7) bekezdését, valamint az Nkt. 31.§ (2) a., 32.§ (1) f. pontját.

Rendes felvételi eljárások

Általános iskola: Az általános iskolában nincsen felvételi vizsga. Az iskolába jelentkező diákok szüleivel elbeszélgetünk, és lehetőleg egyházi ajánlást kérünk tőlük. E beszélgetésnek fontos része, hogy az Nkt. 32.§ (1) f., pontja alapján tisztázzuk a szülők keresztény hithez való hozzáállását, illetve megfogalmazzuk az iskola elvárásait a szülők felé. Ez alapján dönti el az iskola, hogy a gyermek alkalmas-e az egyházi iskolában való tanulásra. Az alkalmasnak ítélt gyermekek közül a jogszabályban rögzített eljárás szerint választjuk ki a felvételre kerülő diákokat. Ennek során figyelembe vesszük a Pilisecaba Önkormányzatával kötött Köznevelési megállapodásban foglaltakat.

Gimnázium: A gimnáziumba 4. osztályos diákok jelentkezhetnek a saját iskolánkból, illetve az ország bármely általános iskolájából. Az Nkt. 32.§ (1) f., pontja alapján a külső iskolából jelentkezőkkel és szüleikkel elbeszélgetve az iskola megállapítja, hogy a jelentkező alkalmas-e az egyházi iskolában való tanulásra. A felvételi

eljárás elején az iskola meghatározza a 4. osztályos diákok létszámának függvényében, hogy hány helyet tud biztosítani a kívülről felvételiző diákok számára. A jelentkezők matematikából és magyar nyelvből központi felvételi írásbelin vesznek részt. A felvételiző diákok sorrendjét az iskola a jelentkezők 3. osztályos év végi és 4. osztályos félévi tanulmányi eredményeinek, valamint a központi írásbeli vizsgán nyújtott teljesítményének felhasználásával állapítja meg úgy, hogy mindkettőnek 50-50 % súlya van a végső pontszám meghatározásánál. Ezek alapján a legjobb pontszámot elérő saját tanulók kerülnek felvételre a számukra megállapított létszámig, majd a továbbiakban a kívülről jött és saját tanulóink egybevetett pontszáma alapján alakítja ki az iskola a végső sorrendet.

Rendkívüli felvételi eljárás

A gimnáziumi képzésünkre rendkívüli felvételi eljárás keretében jelentkezők esetében, ha a gimnáziumi osztályban van férőhely, és a jelentkező tanulmányi munkája és magaviselete alapján biztosítottnak tűnik, hogy megállja a helyét, az iskola szóban és írásban vizsgálja a jelentkező alkalmasságát magyar nyelv és irodalomból, matematikából, az általa tanult idegen nyelvből és hittanból. Ehhez az utolsó félévi eredménye el kell, hogy érje a 4,5-ös átlagot, valamint ki kell fejezze azt, hogy magaviseletével az iskola szellemét, nevelési céljait elfogadja.

10.2 Alapfokú művészeti oktatás

A felvételi vizsgákat május végén, június elején kell megtartani. Szeptemberben pótfelvételi vizsgát lehet tartani az üres helyek betöltésére. Új tanuló felvételéről a főigazgató dönt, figyelembe véve a felvételi bizottság javaslatát és az engedélyezett tanulói létszámot. A felvételi eredményét írásban közölni kell a tanulókkal és a szülőjükkkel, gondviselőjükkkel. Ennek eszköze lehet levél, vagy az iskola hirdetőtábláján elhelyezett hirdetés.

Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint amennyi férőhely, a jelentkezőket a vizsgaeredmény, az alkati megfelelés és a készségeik alapján kell rangsorolni.

10.3 A napközi és a tanulószoba

Az Nkt. 27. § (2) pontja értelmében az általános iskolás tanulóknak 16 óráig kell különböző foglalkozásokon részt venni. Ennek alapját az alsó tagozaton a napközi, felső tagozaton a tanulószoba adja. Ezen a gyermek részvétele a törvény értelmében kötelező. Ez alól a szülő kérhet felmentést, amelyet a 14.6 pont szabályoz.

10.4 Egyéni munkarend

A 2019. szeptember 1. napjától hatályba lépő törvényi rendelkezések alapján, az eddig magántanulói jogviszonyként ismert jogintézményt felváltotta az egyéni munkarend intézménye. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola főigazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- a tanuló kérelemre, az iskola főigazgatójának engedélyével részt vehet a napközi és a tanulószobai foglalkozásokon;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;

- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés a főigazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Az egyéni munkarendet évente kérelmezni, a kérést indokolni kell. A egyéni munkarend szerint haladó diák a tanév végén minden, az adott évfolyamon oktatott kötelező tárgyból osztályozó vizsgát tesz. Az értékelés-minősítés és továbbhaladás rendje azonos a normál tanulókéval. Az egyéni munkarendben történő felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

11. Elsősegély nyújtási alapismeretek

Az iskola a helyi tantervi rendszerébe foglalva az alábbi módon tanítja az elsősegély nyújtási alapismereteket:

- Minden tanév elején az osztályfőnök tart tűz- és balesetvédelmi oktatást, amelynek keretében az elsősegély nyújtási alapismeretekről is szó kerül.
- 6. évfolyamon természetismeret tantárgy egészségügyi témakörében szerepelnek az elsősegély nyújtási alapismeretek.
- Biológia órán az embertani részeknél előkerülnek az elsősegély nyújtási alapismeretek.
- Az osztályfőnöki tanmenet egyes évfolyamokon szintén tartalmaz elsősegély nyújtási alapismereteket.
- Mindezt el lehet mélyíteni tanórai vagy nem tanórai keretben meghívott szakemberek (védőnő, orvos, mentőorvos) előadásával.

12. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának programja

Iskolánk felkészült arra, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását is vállalja, hogy e tanulók számára a közoktatási törvényben megfogalmazott módon többlettámogatást nyújtson, kedvezményeket biztosítson.

Iskolánk a teljes körű befogadásra, integrációra törekszik, ezért a tanulókat nem elkülönített osztályokban / csoportban, hanem a többi tanulóval együtt neveli-oktatja. Az SNI tanulók valamennyi tanórát együtt töltik osztálytársaikkal, velük együtt tanulnak. Külön foglalkozást – egyéni vagy csoportos foglalkozást csak a rehabilitációs, vagy fejlesztőfoglalkozások alkalmával szervezünk a számukra. Az együttneveléssel intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál mind az érintett tanulók, mind társaik számára: nyitottabbá, toleránsabbá válnak, és megtanulják az igazi felelősségvállalást egymás iránt. Az együttnevelés nem pusztán együttléteket jelent, hanem együttes cselekvést. Az együttes élmény - a közös tanulás - kölcsönös kapcsolatokat alakít ki és természetessé teszi a sérült tanulók jelenlétét a tanulóközösségekben.

12.1 A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatási rendszere

Sajátos nevelési igényű (SNI) az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,

b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Intézményünk az Alapító okiratában foglaltaknak megfelelően az alábbi SNI gyermekek együttnevelését, befogadását vállalja:

- a) a beszéd fogyatékosok közül: a megkésett és akadályozott beszédfejlődésű, a pösze, a dadogó, a hadaró, a diszfóniás és az orrhangzós beszédű tanulókat,
- b) azokat a tanulókat, akik a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd. (pl. diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia, figyelemzavar).

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása, különleges gondozása érdekében iskolánk az alábbi pedagógiai rendszert építette ki, illetve az alábbi pedagógiai gyakorlatot folytatja:

A tanulási kudarcokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás. A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Pedagógusaink – gyógypedagógus-logopédus segítségével – igyekeznek megismerni a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját, keresik a problémák okait. A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka.

A problémák korai feltárása érdekében a logopédus minden év elején szűrővizsgálatot végez az első osztályokban.

12.2 A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink

1. Tanórán belül a tanítók által végzett feladatok

- gyakori ismétlések beiktatásával segítik a felzárkózást és a tananyag alaposabb elsajátítását
- differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik a tanulási készségek s az önálló tanulás szokásainak kialakításában a tanulási technikák (szövegértés, olvasástechnika), megismerésében, alkalmazásában

- felzárkóztató foglalkozásokat biztosítanak
2. Tanórán kívül a gyógypedagógus-logopédus által végzett feladatok
- szoros figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését az iskolába kerüléstől fogva a zavar fennálltáig
  - a gyermekeket egyéni fejlesztési terv szerint részesíti terápiában, melyet az év eleji vizsgálat alapján készít el és a félévkor történő kontrollvizsgálatokat követően korrigál, ha szükséges
  - kapcsolatot tart a gyermekkel foglalkozó tanítókkal, szaktanárokkal, és az iskolán kívül dolgozó segítő szakemberekkel, pl.: szakorvos, szurdopedagógus, gyógytornász, pszichológus, valamint a gyermeket vizsgáló nevelési tanácsadóval, szakértői bizottsággal
  - részképeség-zavar, diszlexia, diszgráfia esetén a gyermekek számára szükségleteikhez igazodó kiscsoportos, vagy egyéni fejlesztő foglalkozásokat végez heti rendszerességgel (például: pszichomotoros fejlesztést, grafomotoros fejlesztést, nyelvi- és beszédfejlesztést, diszlexia terápiát, egyéb készségfejlesztést), ahol a diagnózisnak megfelelő differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segíti továbbhaladásukat
  - a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését a logopédiai terápia keretében valósítja meg

3. Egyéb felzárkóztást segítő feladataink

- egyéni haladási tempó biztosítása
- kevesebb és differenciált feladat adása
- hosszabb felkészülési idő biztosítása
- a tanuló képességéhez és tudásszintjéhez alkalmazkodó ismétlő-rendszerező foglalkozások
- társas kapcsolatok kialakításának bátorítása az osztályközösségen belüli helyzetük, beilleszkedésük figyelemmel kísérése, a peremhelyzet elkerülése érdekében
- az önállóság erősítése, az önálló tanulási módszerek megtanítása, szorgalmazása
- énképük, önképük pozitív oldalainak az erősítése
- szükség esetén további vizsgálatok biztosítása
- szakértői vélemény alapján részleges felmentés adása (pl. idegen nyelv helyesírása alól), vagy az értékelés egyéni módjainak lehetővé tétele (pl. értékelés csak szóbeli felelet alapján)
- nyílt napok szervezése, melynek során a szülők betekintést nyerhetnek a tanórai differenciálás lehetőségeibe, valamint a tanórán kívüli fejlesztő munkába
- valamilyen probléma felmerülése esetén egyéni fogadóórák a szülők számára

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos és elengedhetetlen annak érdekében, hogy a szülők megértsék a rendszeres otthoni gyakorlás fontosságát, vagy egy részletesebb kivizsgálás szükségességét.

4. A fejlesztéshez rendelkezésre álló eszközeink

- szövegértés fejlesztését segítő tankönyvek
- számítógépes programok, CD-ROM-ok
- vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok
- játékos fejlesztéshez szükséges eszközök
- tükör
- tornaszőnyeg, tornaszerek

12.3 Az SNI tanuló integrálásának pedagógiai gyakorlata

1. a Szakértői Bizottság vizsgálatának előkészítése: pedagógiai jellemzés készítése, tantárgyi felmérések elkészítése
2. szülők tájékoztatása a vizsgálat szükségességéről, a tanulót megillető jogokról
3. az SNI tanuló szakértői vizsgálatának a nyomon követése

4. a tanuló számára a szakvéleményben előírt foglalkozás megszervezése, a szükséges tárgyi feltételek biztosítása
5. a szükséges határozatok meghozatala, a tanulót tanító pedagógusok tájékoztatása
6. A szakvéleményben előírt, szakirányú végzettségű gyógypedagógus, vagy fejlesztőpedagógus megbízása
7. a fejlesztőprogram, azon belül a rehabilitációs foglalkozások megindítása
8. a fejlesztési terv elkészítése, a fejlesztőfoglalkozások megindítása
9. a kontrollvizsgálatok megszervezése

A tanuló előmenetelének nyomon követése a következő lépésekben történik:

1. az iskolával való ismerkedés szakasza, az óvoda-iskola átmenet
2. a tanulmányi előmenetel értékelése és a szülővel, gyógypedagógussal való konzultáció, negyedéves időkeretben
3. az SNI tanuló kompetenciamérési eredményeinek a kiemelt elemzése, fejlesztési terv módosítása
4. a tudásszint felmérése 3. osztályokban, lemaradás esetén felzárkóztatás megindítása
5. pályaválasztás különös segítséggel

13. Az alapfokú művészeti oktatás cél- és feladatrendszere

13.1 Az alapfokú zeneoktatás cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmas az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket, és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, értékmegőrzés formáinak kialakítására.
2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
3. A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárnak gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

13.2 Az alapfokú népzeneoktatás cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó népzenei nevelés alkalmas az érdeklődő és fogékony növendékek sajátos képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteltére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.
2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszer- és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
3. A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait és hiteles megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

13.3 Az alapfokú táncművészeti oktatás cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének,

cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra nevel. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljék a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, rögtönző képességét, készségét.

2. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhettek jártasságot.
3. A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével és megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

13.4 Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás cél- és feladatrendszere

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, izlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, alkotó, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kéz ügyességet, technikai érzékenységet fejleszt, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.
2. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhettek jártasságot.
3. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

III. HELYI TANTERV

14.1 Kerettanterv

Az iskola helyi tanterve az EMMI által kiadott kerettanterv alapján készült a Katolikus Pedagógiai Intézet helyi tantervi ajánlásának felhasználásával. A nyolcévfolyamos gimnáziumi képzésre vonatkozóan a 7/2014. (I. 17.) Korm. rendeletének, az általános iskolai képzésre vonatkozó az 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelet Kerettantervre és így az egyes tantervekre vonatkozó módosításait a Helyi tanterv egyes számú melléklete tartalmazza. A fentebb említett helyi adaptáción túl mindenben a NAT 2020-hoz rendelt tartalmi szabályozókat, az Oktatási Hivatal honlapján közzétett kerettanterveket követjük. Amely tantárgyakból megjelent nyolcévfolyamos tanterv, ott azt követjük, ahol nem, ott 5-8. évfolyamon az 1-8. évfolyam kerettantervei, 9-12. évfolyamon a 9-12. évfolyam kerettantervei az irányadók.

14.2 Óraterv

Az iskola óraterve a kerettantervi óraszámokra épül, amelyet a szabadon felhasználható órákkal az iskola által szükségesnek ítélt módon kibővítettünk. A kibővítés egy tárgyból sem jelenti a tagozatos szintű oktatást, hanem az adott tárgy elmélyültebb, és szélesebb látókörű oktatását teszi lehetővé. A helyi tantervet ezen óraszámok alapján a kerettanterv kibővítésével, illetve az egyes témakörökre szánt magasabb órásszámmal készítettük el. A hittanórák magukban foglalják az etika és erkölcstan órákat.

Alsó tagozat órafelosztása a NAT 2020 szerint

Tantárgyak	1. évf. NAT 2020	2. évf. NAT 2020	3. évf. NAT 2020	4. évf. NAT 2020
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	7
Matematika	5	5	5	4
Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Első élő idegen nyelv				2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Életvitel és gyakorlat, <i>Technika és tervezés</i>	1	1	1	1
<i>Digitális kultúra</i>			1	1
<i>Testnevelés (és sport)</i>	5	5	5	5
Összes óra	24	24	24	25
<i>Alap óraszám</i>	22	22	22	23
<i>Maximális óraszám</i>	24	24	24	25
Hittan	1	1	1	1
Összes óra hittannal együtt	25	25	25	26

A szabadon tervezhető órák felhasználása

Tantárgyak	1. évf. NAT 2020	2. évf. NAT 2020	3. évf. NAT 2020	4. évf. NAT 2020
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Magyar nyelv és irodalom	1	1	2	2
Matematika	1	1	0	0
Összesen	2	2	2	2

A felső tagozat órafelosztása a NAT 2020 szerint

Tantárgyak	5. évf. NAT 2020	6. évf. NAT 2020	7. évf. NAT 2020	8. évf. NAT 2020
Magyar nyelv és irodalom	5	4	4	3,5
Matematika	4	4	4	3,5
Történelem (és állampolgári ismeretek)	2	2	2	2
Hon- és népismeret		1		
Állampolgári ismeretek				1
Hit és erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret, Természettudomány	2	3		
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1,5	1
Vizuális kultúra	1	1	1,5	1
Dráma és tánc, Dráma és színház	1			
Informatika, Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat; - és tervezés	1	1	1	0
Testnevelés (és sport)	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Összes óra	29	28	30	29
Alapóraszám	27	26	28	28
Maximális óraszám	28	28	30	30
Hittan	1	1	1	1
Összes óra hittannal együtt	29	29	31	31

A szabadon tervezhető órák felhasználása

Tantárgyak	5. évf. NAT 2020	6. évf. NAT 2020	7. évf. NAT 2020	8. évf. NAT 2020
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	2	1
Magyar nyelv és irodalom	1		1	0,5
Matematika			1	0,5
Történelem				
Természettudomány		1		
Technika, életvitel és gyakorlat				
Összesen	1	1	2	1

Indoklás

A 8. évfolyamon adható egyetlen órát a magyar nyelv és irodalom valamint a matematika tantárgyak óraszámához adtuk, a központi felvételtörténi eredményesebb felkészülés miatt.

általános iskola	1	2	3	4	5	6	7	8
------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

magyar nyelv és irodalom	7	1	8	7	1	8	5	2	7	5	2	7	4	1	5	4	4	3	1	4	3	0,5	3,5	
matematika	4	1	5	4	1	5	4		4	4		4	4		4	4	4	3	1	4	3	0,5	3,5	
történelem												2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2	
állampolgári ismeretek																					1		1	
hon- és népismeret															1	1								
etika / hit- és erkölcstan	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
környezetismeret						1		1	1		1													
természettudomány												2	2	2	1	3								
kémia																		1,5		1,5	1,5		1,5	
fizika																		1,5		1,5	1,5		1,5	
biológia																		1,5		1,5	1,5		1,5	
földrajz																		1,5		1,5	1,5		1,5	
első élő idegen nyelv									2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
második idegen nyelv																								
művészetek																								
ének-zene	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1,5		1,5	1		1
vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1,5		1,5	1		1
dráma és színház												1	1											
mozgóképkultúra és médiaismeret																								
technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1				1		1
digitális kultúra						1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1
testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)												1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Alap + szabadon tervezhető	22	2	24	22	2	24	22	2	24	23	2	25	27	1	28	27	1	28	28	2	30	29	1	30
hitnan (NAT 9.§ 1.a)	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A gimnázium órafelosztása, az 6. évfolyamtól a Nat 2012 szerint, a 2020-2021-es tanévben

Az 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012 (VI. 4.) Korm. rendelet 12.§ (1) b) szerint a nyolcosztályos gimnáziumok 5. évfolyamán kötelező bevezetni az új rendelkezéseket, felmenő rendszerben. Mivel a nyolcosztályos gimnáziumok új 5. évfolyamától felmenően nincs érvényes Kerettanterv, amiből kiindulva tervezhető lenne az oktatás folyamata, az óraszámok meghatározásán túl érdemben nem módosíthatunk a gimnáziumi oktatás helyi keretein.

Az új NAT 2020 az alábbi rendszerben kerül bevezetésre:

	5	6	7	8	9	10	11	12
tanév	nyolcévfolyamos gimnáziumi évfolyam							
2020/2021	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012

2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2024/2025	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2025/2026	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012
2026/2027	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012
2027/2028	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

Tantárgyak	5.évf. NAT 2020	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	5	4	4	4	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem, társ. és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	2	3	3	3
Hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
Természetismeret	2	3						
Biológia-egészségtan			1,5	1,5		2	2	2
Fizika			1,5	1,5	2	2	2	
Kémia			1,5	1,5	2	2		
Földrajz			1,5	1,5	2	2		
I. idegen nyelvek	4	3	4	3	3	3	3	3
II. idegen nyelv					3	3	3	4
Latin				2	2			
Ének-zene	1	1,5	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1,5	1	1	1	1	1	
Dráma és tánc, <i>Dráma és színház</i>	1							2
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1			
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1					1
Informatika		1	1	1	1	1		
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Emelt szintű érettségi előkészítő							4	4
Összes óra	29	29	32	32	36	36	35	35

A szabadon tervezhető órák felhasználása

Tantárgyak	5.évf. NAT 2020	6. évf.	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	1		1					
I. idegen nyelvek	1		1					
II. idegen nyelv								1
Latin				2	2			
Matematika		1	1	1	1	1	1	1
Történelem, társ. és állampolgári ismeretek						1		
Hittan					1	2	1	2
Természetismeret		1						
Ének		0,5						
Vizuális kultúra		0,5						
Fakultáció							4	4
Összesen	2	3	3	3	4	4	6	8

Indokolás

A választható tantárgyak közül 5. osztályban a *dráma és színház*, 9. osztályban a *mozgóképkultúra és médiaismeret* tárgyat választottuk. A művészetek közül 11. osztályban 1-1 órában éneket és vizuális kultúrát tanítunk, míg 12. osztályban heti 2 órában dráma és táncot, mert a végzős diákok ennek keretében a szalagavató műsorra

is készülni tudnak. A dráma és színház tanórák ismeretanyaga pedig sokban segíti a magyar nyelv és irodalom érettségire való készülést is.

A gimnáziumban is fontos az anyanyelvi és a matematikai ismeretek fejlesztése. Ugyanakkor az idegen nyelv oktatására is nagy hangsúlyt fektetünk. Iskolánkban a latin nyelv és kultúra oktatásának nagy hagyománya van. Ezért a szabadon tervezhető órák nagy részét ezek a tárgyak kapták. A természettudományok közül a természetismeretet, a művészetek közül az éneket és a rajzot tudtuk megerősíteni.

9-12. évfolyamon hittan órát is tettünk a szabadon tervezhető órák terhére, hogy a hittan ne jelenjen meg plusz terhelésként a diákok számára. Az óraszámuk így is nagyon magas, sokan járnak külön sportra, művészetoktatásra, és a magas óraszám nagyon megnehezíti ezek szervezését.

11-12. évfolyamon minden diák két tárgyból jár heti 2 órás emeltszintű érettségi előkészítőre, amelyeket minden érettségi tárgyból a diákok szükségleteihez igazítva megszervezünk.

Gimnázium (nyolc évfolyamos)	5		6		7			8			9			10			11			12				
magyar nyelv és irodalom	4	1	5	4	4	3	3	3	0,5	3,5	3	1	4	4	4	4	1	5	4	1	5			
matematika	4	4	4	4	3	3	3	0,5	3,5	3	1	4	3	1	4	3	1	4	3	2	5			
történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3				
állampolgári ismeretek							1	1											1	1				
hon- és népismeret			1	1																				
hit- és erkölcsstan (5-8.) / filozófia (12.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1											1	1			
latin						1	1	1	1															
természettudomány	2	2	2	1	3												2*	2						
kémia					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5										
fizika					1,5	1,5	1,5	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5											
biológia					1,5	1,5	1,5	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5											
földrajz					1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5											
első élő idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	4	4	1	5	4	4	4				
második idegen nyelv										3	3	3	3	3	3	1	4	3	1	4				
kötelezően választott tantárgyak (fakultáció)																2	2	4	4					
ének-zene	1	1	1	1	1,5	1,5	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5									
vizuális kultúra	1	1	1	1	1,5	1,5	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5									
dráma és színház	1	1																						
mozgókép-kultúra és médiaismeret																			1	1				
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1																	
digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2										
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Alap + szabadon tervezhető	27	1	28	27	1	28	29	1	30	28	2	30	32	2	34	32	2	34	30	4	34	29	5	34
hittan (NAT 9.§ La)		1		1			1		1			2		2			2		2		2			

	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
kötelező alapóraszám	27	26	28	28	32	32	30	29
maximális órakeret	28	28	30	30	34	34	34	34

Indoklás

Fontosnak tartjuk az anyanyelvi és a természettudományi oktatást, ezért a nyolc évfolyamos gimnázium 5. évfolyamán a magyar nyelv és irodalom, míg a 6. évfolyamon a természettudomány kapta a szabadon tervezhető órakeret 1-1 óráját. Így biztosítjuk a tananyag megértéséhez és a gyakorláshoz való időt.

Az 5. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom mellett a dráma és színház tantárgyat az ének-zene óracsökkentésével illesztettük be, mert úgy látjuk, hogy a drámapedagógia felhasználásával olyan nevelési lehetőséget lehet kihasználni, amelyet más módon és más korosztálynál nem tudnánk elérni. Az ének-zene és a vizuális kultúra tantárgyak alapóraszámát cserébe a 7. évfolyamon fél-fél tanórával növeltük.

A 6. évfolyam alapóraszámába illesztettük be a hon- és népismeret tantárgyat.

A 7. és 8. évfolyamon a – magas műveltséget célzó nyolc évfolyamos képzésben és az iskolánkban nagy hagyományokkal rendelkező – latin kapott 1-1 órát, amellyel egyrészt megalapozhatjuk a 9. évfolyamon választható újlatin nyelveket, másrészt átfogó grammatikai és közös európai műveltségi alapot teremtünk gimnazistáink számára.

A 8. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika óraszámát fél-fél, a 9. évfolyamon 1-1 órával növeltük.

A 10. évfolyamon a matematika és az első idegen nyelv óraszámát növeltük, mert ezekből a tantárgyakból diákjainknak belső mérésen is számot kell adniuk.

A 11-12. évfolyamon a magyar és matematika tantárgyak mint kötelező érettségi vizsgatárgyak óraszámát növeltük.

Az első idegen nyelv óraszámát azért növeltük a 11. évfolyamon, mert fontos számunkra, hogy tanulóink – az iskola eddigi eredményeit megtartva – legkésőbb a tanév végén eredményes előrehozott érettségi vizsgát és sikeres nyelvvizsgát tegyenek. Hogy a második nyelvi érettségi vizsgájukra is fel tudjanak készülni, a 12. évfolyamon megnöveltük a második idegen nyelv óraszámát.

A klasszikus és egyetemes szellemtörténet áttekintésének, valamint a hit és az értelem egységén alapuló ifjúkori rendszeralkotásnak lehetőségét a 12. évfolyamon, a filozófia óra keretei között teremtjük meg.

(*) A 11-12. évfolyamon minden tanuló két kötelezően választott tantárgyból, heti 2 órás, emelt szintű érettségi előkészítőre jár. 11. évfolyamon azok a tanulók, akik nem választanak természettudományos (azaz fizika, kémia, biológia vagy földrajz) fakultációt, heti két órában a természettudomány tantárgyat tanulják. A kötelezően választott tantárgyak esetében minden érettségi vizsgatárgyból a diákok szükségleteihez igazítva fakultációt szervezünk.

A művészeti tantárgyak közül 11. évfolyamon az ének-zene és a vizuális kultúra, 12. évfolyamon a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat választottuk.

A hittan órákat az 5-8. évfolyamon a hit és erkölcstan tantárgy óraszámára fölött heti 1 órában, a 9-12. évfolyamon heti 2 órában a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 9.§ 1. a) alapján rendeltük az óraszámhoz.

14.3 A tankönyvválasztás alapelvei

A tankönyvválasztás alapelveit nem a helyi tanterveknél fogalmaztuk meg külön-külön, hanem egységesen itt írjuk le. A kiválasztott tankönyvnek, taneszköznek:

- illeszkednie kell a helyi tantervben foglaltakhoz,
- lehetőleg a tantárgy teljes vertikumára rendelkezésre kell állnia,
- a diák számára jól érthetőnek, tanulhatónak kell lennie,
- a szakmailag megfelelő könyvek közül az olcsóbbakat kell választani.

A tankönyveket, taneszközöket az adott tantárgyat tanító munkaközösség választja ki. Amennyiben egy tanár ettől el kíván térni, azt a munkaközösség mérlegeli, majd a munkaközösség vezető dönt felőle, és az iskola vezetése jóváhagyja.

A tankönyvek biztosításának módja

Az arra jogosultaknak az iskola a következő formában biztosítja a tankönyvet:

- a tanuló ingyen kapja a tankönyvet (munkatankönyvek, munkafüzetek)
- a könyvtárból kölcsönözhetően a diákok rendelkezésére áll a létszámuknak megfelelő példányban (tartós tankönyvek)

Minden tanévben az iskolavezetés a törvényben meghatározott időpontig a honlapon keresztül tájékoztatja a szülőket arról, hogy melyik osztályban mely tankönyveket használjuk.

Az **alapfokú művészeti oktatás** tankönyveit a szaktanár választja ki. A kiválasztás szempontjai a következők:

- illeszkedjék a tantervhez,
- feleljen meg a diák képességeinek,
- ne rójon túlzott anyagi terhet a diák családjára.

14.4 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések

Az iskolai munka zavartalanságát az iskola épülete és felszerelése teszi lehetővé. Törekszünk arra, hogy az iskola épülete és felszerelése évről évre bővüljön, ehhez minden pályázati és egyéb lehetőséget megragadunk. A 20/2012-es EMMI rendeletben előírt eszközök legnagyobb részét az iskola rendelkezésére állnak. A még szükséges fejlesztést a lehető leggyorsabban szeretnénk végrehajtani. A tényleges felszerelési jegyzék e nevelési program mellékleteként, csatolva található.

14.5 A mindennapi testedzés feladatai és biztosítása

Az iskola minden gyermek számára biztosítja a mindennapos testnevelés lehetőségét. A jogszabályok értelmében heti 5 testnevelés órát kap minden gyermek órarendbe építve. Kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két tanóra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik. (2024. évi XXV. tv. 34.§)

A diákok fizikai terhelése ma nagyon kicsi. Ez részben az iskolai oktatásban megnövekedett elméleti órák számának, részben a képernyő előtt töltött napi több órányi időnek köszönhető. Ennek hatásait jól tükrözi a diákok fizikai állapotának rendszeres mérése. Ezért kiemelten fontos, hogy minél több mozgáslehetőséget biztosítsunk a diákoknak.

Minden tanév elején szakképzett gyógytornász végig szűri a tanulókat, és szükség esetén gyógytornára utalja őket, súlyos esetben szakorvoshoz irányítja őket.

14.6 A délutáni foglalkozások rendje

A Nkt. 27. § (2) pontja szerint az általános iskolában 16 óráig kell a diákoknak foglalkozásokat szervezni. A kötelező órákon túli foglalkozások alól a szülő gyermeke felmentését kérheti. Ez indokolt, ha a gyermek édesanyja otthon van (GYES, GYED, főállású anyaság, stb.), vagy ha a tanuló sportegyesületbe, különórákra jár, vagy nem helyben lakik, és a hazautazása 16 óra után nem biztosítható. Ilyen esetben a szülő a tanév elején írásban nyújtja be a kérelmét, amelyet az osztályfőnök összegyűjt, és azok engedélyezésére a főigazgatónak javaslatot tesz. A főigazgató két héten belül írásban értesíti a szülőket a döntésről. Tanév közben csak indokolt esetben lehet változtatni.

A délutáni foglalkozásokat a tanév elején a 14.7 pontban leírt foglalkozások, valamint az alapfokú művészet- oktatás óráinak segítségével az iskolavezetés, az osztályfőnökök és a munkaközösség-vezetők állítják össze. Az a diák, aki szülői kérésre nem mentesült a délutáni foglalkozások alól, szeptember 20-ig megkapja a személyre szabott délutáni foglalkozási rendjét. Az ezen való részvételt a foglalkozásvezető tanárok tartják nyilván.

14.7 Választható tantárgyak, foglalkozások

Minden iskola programjában jelentős szerepe van az emelt szintű érettségi előkészítőnek, szakköröknek, tanórán kívüli foglalkozásoknak, a felzárkóztatásnak és tehetséggondozásnak. Ezeket az iskola a tanév elején szervezi meg, és az egész tanév során működteti. A választott emelt szintű érettségi előkészítő, szakkör, sportkör a jelentkezés után a diákoknak tanév végéig kötelező, a tanév során nem lehet kimaradni. Amennyiben egy szabadon választható foglalkozást több tanár is tart, a diák megválaszthatja, hogy melyikre kíván járni.

Az alábbi délutáni foglalkozásokat szervezzük az iskolában:

Alsó tagozat

- napközi ellátás
- korrepetálás minden osztály számára
- tehetséggondozó foglalkozások

- sportkör
- gyógytestnevelés
- személyre szabott részképesség fejlesztő foglalkozások

Felső tagozat, gimnázium

- emelt szintű érettségire felkészítés (11-12. osztály) minden tárgyból igény szerint
- szaktárgyi szakkörök igény szerint
- tanulószoba
- korrepetálás egyes szaktárgyakból
- énekkar
- színjátszó kör
- sportkör (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, atlétika, stb.)
- gyógytestnevelés
- számítástechnika
- önképzőkör
- igény szerint megszervezett egyéb foglalkozások, amelyeket a tanárok az iskolavezetés engedélyével meghirdetnek

Versenye

A diákok lehetőleg minél több versenyen, és más bemutatkozási lehetőségen vesznek részt. Indulnak a katolikus iskolák számára rendezett egyházmegyei és országos szaktárgyi és sport versenyeken, valamint a központilag szervezett versenyeken. Ennek tényleges programját a szakmai munkaközösségek határozzák meg éves munkatervükben.

Az iskola szükség esetén részt vesz versenyek megrendezésében is. Ilyen a Dugonics András Matematika-verseny és a Katolikus Iskolák Természetismeret-versenye.

14.8 Az érettségi választható vizsgatárgyak

Iskolánk a következő tárgyakból vállalja a diákok középszintű és emelt szintű érettségire való felkészítését:

- Magyar nyelv és irodalom,
- Matematika,
- Történelem,
- Angol nyelv,
- Német nyelv,
- Francia nyelv,
- Olasz nyelv,
- Latin nyelv,
- Fizika,
- Kémia,
- Biológia,
- Földrajz,
- Informatika / Digitális kultúra
- Ének-zene,
- Vizuális kultúra,
- Testnevelés.

A diákok a helyi tantervben foglaltak teljesítésével a középszintű érettségire felkészítést nyernek.

14.9 Az emelt szintű érettségire történő felkészítés

Az emelt szintű érettségire azok az emelt szintű érettségi előkészítők készítik fel tanulóinkat, amelyet a 11-12. évfolyamon két tárgyból választanak. Az intézményünkben megtartott emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket, az előkészítők anyagát a 2023. évi október-novemberi érettségi vizsgaidőszakkal bezárólag a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet 2020.

október 31-én hatályos követelményei szerinti emelt szintű érettségi követelményrendszeréhez igazítjuk. Ezek részletesen a helyi tanterv tantárgyi mellékleteinél tekinthetők meg.

14.10 A középszintű érettségi témakörei

A közép- és emelt szintű érettségi vizsga részletes követelményeit és témaköreit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza. Az egyes tárgyak vizsga témaköreit a Helyi tantervi rendszerben minden tantárgyhoz kapcsolva megadtuk.

A katolikus hittan vizsgatárgy fenti rendeletben meghatározott témaköreit és tételeit iskolánk a Fenntartóhoz terjeszti fel jóváhagyásra.

A tanuló abból a tantárgyból tehet érettségi vizsgát, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja (100/1997. (VI. 13.) Korm. rend. az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról).

Azon középiskolai tanulóknak, akik a középiskolában nem - az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelettel módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelettel kiadott Nemzeti alaptanterv - a 2020-as Nat szerint folytatják tanulmányukat, azaz a 9. évfolyamot 2020. szeptember 1. előtt kezdték meg, a 2023. évi október-novemberi érettségi vizsgaidőszakkal bezárólag a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet 2020. október 31-én hatályos követelményei szerint kell érettségi vizsgáikra felkészülniük, és érettségi vizsgát tenniük.

15. A diákok teljesítményének mérése, értékelése

15.1 Alapelvek

Az iskolai munkában kulcsfontosságú kérdés, hogy hogyan kaphatunk megfelelő visszajelzést a tanár és a tanuló teljesítményéről. Mind a tanuló, mind a tanár várja, hogy értékeljék munkáját. Ez akkor működik megfelelően, ha a mérés és értékelés kiszámítható, az egész iskolában összehasonlítható, ugyanakkor mégis személyre szabott. A diákok tanulmányi értékelésének alábbi formáit alkalmazzuk az iskolában:

- szóbeli felelet,
- írásbeli dolgozat, amely lehet
  - egy-két leckére összpontosító írásbeli felelet (dolgozat, röpdolgozat) illetve
  - egy vagy több, egész témakört átfogó témazáró, felmérő vagy nagydolgozat,
- gyakorlat bemutatása, felmérés vagy gyakorlati alkotás,
- vizsga.

A diákok teljesítményének védelmében egy nap legfeljebb kettő, egy héten legfeljebb négy nagydolgozat íratható. A nagydolgozatokat a tanár köteles a diákoknak legalább egy héttel előre bejelenteni, és az elektronikus naplóban is előre jelezni, hogy a torlódást el lehessen kerülni.

A tanárok munkájának értékelésére az iskola vezetése, a tagozatvezetők és munkaközösség-vezetők előre meghatározott rend szerint órákat látogatnak, és ezeket szakmai szempontból értékelik.

15.2 Jutalmazás és büntetés

A **jutalmazás** célja minden esetben a helyes magatartás, a kiemelkedő teljesítmény elismerése, megerősítése. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzák. A jutalmazás akkor működik, ha a diák erősen vágyik a jutalomra, és az megtiszteltetés számára. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő, különösen kisgyermekkorban, ám szerepe később sem lebecsülendő. Éppen ezért megfelelő időben és helyes mértékkel kell alkalmazni.

Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát (szakkör, verseny, stb.) szaktárgyi, illetve általános nevelőtestületi dicsérettel jutalmazza a tanév végén. Ezek a dicséretetek az osztálynaplóba, a törzslapra és a bizonyítványba is bekerülnek.

A diákok iskoláért, osztályközösségért végzett pluszfeladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesíthetők. Ezeket a dicséretetek az elektronikus naplóba, ellenőrzőbe kell bejegyezni, és a havi, illetve az év végi magatartás- vagy szorgalomjegybe is be kell számítani.

A legeredményesebb tanulók könyv-, vagy egyéb tárgyjutalomban részesülhetnek, amelyet a tanév végén ünnepélyes körülmények között adunk át.

Kimagaslóan példamutató magatartásáért, az iskoláért végzett kiemelkedő közösségi munkájáért a diák tantestületi dicséretben részesíthető, ha azzal a testület többsége egyetért.

A **büntetés** alkalmazásának akkor van értelme, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása, és a diák helyes irányba terelése.

A büntetésnek negatív hatása is lehet a gyermek fejlődésére, mégis a kisebbik rossz választásának elve alapján számos helyzetben élni kell vele. Egyes helyzetek nem oldhatók meg büntetés nélkül, hiszen egyrészt nincs minden esetben idő kivárni, amíg a tanuló a helyes magatartást megérti, és az belsővé válik, másrészt csak ily módon tudjuk felállítani a végső viselkedési korlátokat, illetve a felállított korlátokat következetesen és közösen tiszteltetben tartatni.

Az alapvető viselkedési szabályok vagy a házirend ellen vétő diákok a vétek súlyának és a kihágások gyakoriságának figyelembevételével az alábbi módon büntethetők:

- Szóban: szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói elbeszélgetés a diákkal, vagy közös megbeszélés a szülőkkel
Írásban: szaktanári vagy osztályfőnöki vagy igazgatói szintű figyelmeztetés vagy intés vagy megrovás.

Ezek a súlyoknak megfelelően a havi és az év végi magatartás-, illetve szorgalomjegyben is tükröződnek, és minden esetben bekerülnek az elektronikus naplóba, ellenőrzőbe, ahol ezek tudomásulvételét a szülő a belépést követően az érdemjegyek megtekintésével jelzi.

Különlegesen minősített esetekben a tantestület fegyelmi bizottságot hozhat létre az ügy kivizsgálására. Határozatai között szerepelhet az okozott kár megtérítése, a diák másik osztályba való áthelyezése, az iskolából való eltanácsolása, vagy átirányítása másik iskolába. A fegyelmi eljárás megkezdéséről és döntéséről a szülőket megfelelő időben írásban értesíteni kell.

15.3 Ellenőrzés, értékelés, osztályozás

Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, valamint önnevelésre készítet.

Az tárgyilagos, igazságos értékelés, osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanuló adott teljesítményét egyéni képességeihez, korábbi munkájához is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, a bizalomra kell, hogy épüljön.

Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra és füzetvezetésre is.

Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái a tantárgytól, a tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség elsőbbségét. Még az olyan tárgyak esetében sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés, amelyek fő munkamódszere az írásbeli feladatok megoldása. A tanév során írandó nagy- vagy témazáró dolgozatok számát az egyes tantárgyak helyi tanterve évfolyamonként határozza meg.

A félévi és év végi minősítés, osztályozás nem lehet mechanikus művelet. A záró osztályzatnak tükröznie kell a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, fejezze ki a teljesítmény változásának irányát.

A tanulók tantárgyi teljesítményét teljes jogkörrel és felelősséggel a tantárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli és osztályozza.

Az értékelés a 2. évfolyam évvégétől kezdve a hagyományos ötös fokozatú osztályozási rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg. Az általános iskola 1-2. osztályában az évközi teljesítményeket a tanító egyéni módon, szóvegesen és érdemjeggyel értékeli, minősíti.

A szorgalmi időben kapott osztályzatokat, értékelést a pedagógus jegyzi be az elektronikus naplóba, ellenőrzőbe. A szülő e bejegyzéseket - az elektronikus napló felületén, az értesítések, érdemjegyek megtekintésével - tudomásul veszi.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzetesen megismeri az osztály diákönkormányzatának véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát a Nevelőtestület többségi döntéssel véglegesíti. Az adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

15.4 Magatartás

A példás (5) magatartású tanuló

iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató. Az iskolai házirendet betartja és másokkal is betartatja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja, kezdeményező, bekapcsolódik a közösség vezetésének munkájába. A tanárok 90–95%-a példásnak tartja, és a többiek sem adnának jónál gyengébb minősítést.

A jó (4) magatartású tanuló

az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. A közösség munkájában, ha nem is kezdeményezőként, de tevékenyen részt vesz. A körülötte történő laza viselkedések ellen nem mindig lép fel. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Vigyáz iskolája, közössége értékeire és jó hírnevére. Magatartáskultúrája legfeljebb esetenként kifogásolható.

A változó (3) magatartású tanuló

viselkedésével szemben komoly kifogások merülnek fel. Igyekezete ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei. A közösséggel szembeni felelősségtudata hiányos, az iskola támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt. A közös programokról többször is igazolatlanul távol marad. Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias, hangneme kifogásolható. Indulatait nem mindig képes fékezni. A fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesült.

A rossz (2) magatartású tanuló

a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be. Kivonja magát a közösségi feladatokból, a többiek munkájának eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen. Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző. Iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesült.

A magatartásjegy megállapításakor figyelembe vesszük az igazolatlan hiányzások, valamint a késések számát.

15.5 Szorgalom

Példás (5) a tanuló szorgalma,

ha munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra rendszeresen és lelkiismeretesen, képességeihez és körülményeihez mérten a lehető legjobban felkészül, az órai munkában tevékenyen részt vesz. Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken. Képességeinek esetleges hiányosságait szorgalmával, akaratát megfeszítve sikeresen tudja pótolni.

Jó (4) a tanuló szorgalma,

ha elért átlageredménye képességeinek megfelelő és általában szorgalmas munkájának köszönhető, de a jobb eredmény elérése érdekében akaratának különleges megfeszítése nem tapasztalható.

Változó (3) a tanuló szorgalma,

ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként tapasztalható a megfelelő igyekezet. Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Időnként nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.

Hanyag (2) a tanuló szorgalma,

ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

15.6 Az írásbeli és gyakorlati beszámoltatás formái és rendje

Az iskolai írásbeli és gyakorlati beszámoltatások fajtái a következők:

- Írásbeli felelet (röpdolgozat, dolgozat), gyakorlat bemutatása, felmérés vagy gyakorlati alkotás,
- Témazáró, felmérő vagy nagydolgozat
- Év végi összefoglaló dolgozat

Írásbeli feleletet a tanár előzetes bejelentés nélkül írathat az órán. A megoldandó feladatok az aznapra feladott tananyaghoz kapcsolódhatnak, esetleg ismétlő kérdés is lehet benne. A kidolgozásához szükséges idő általában 5–15 perc. Az írásbeli feleletre kapott érdemjegy súlya egyenértékű a szóbeli feleletével.

A témazáró dolgozat egy témakört összefoglaló, átfogó tudást mérő dolgozat. Minden esetben összefoglalás előzi meg. A témazáró dolgozatot legalább egy héttel előtte be kell jelenteni a diákoknak, hogy legyen idejük az

eredményes felkészülésre. Témazáró dolgozathoz egy héten legfeljebb négyet lehet íratni, egy napon legfeljebb kettőt. A dolgozatra kapott érdemjegyet a szaktanárok általában két feleletjeggyel egyenértékűnek veszik.

Az év végi összefoglaló dolgozat több témakört is átfog, szintetizálja a diákok éves tudását. Mindig az év végi ismétlés szerves része. Érdemjegyének súlyozása megegyezik a témazáró dolgozatéval.

A szaktanároknak lehetősége van a kisebb lélegzetvételű feladatok esetében feles (0,5) súlyozású érdemjegyet adni.

A gimnázium 8. és 10. évfolyamán megtartott szintfelmérő vizsga érdemjegyei, amelyek az írásbeli és a szóbeli vizsgán nyújtott teljesítmény alapján kerül megállapításra, az év végi érdemjegy megállapításánál

- a magyar nyelv esetében 3, az irodalom esetében 4,
- a matematika esetében 3,
- a történelem esetében 3,
- az idegen nyelv írásbeli rész esetében 2, a szóbeli rész esetében 2 jegy súllyal számítanak.

A diákok a fentiekén kívül projekt feladatokat kaphatnak, amelyek eredményét egy házi dolgozatban rögzítik. E projektek részfeladatait az osztályban tanító tanárok úgy ütemezik, hogy ne okozzanak a tanulók számára túlterhelést.

16. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezése

Csoportbontások

A magas szintű és hatékony nevelő-oktató munka érdekében egyes tantárgyakat csoportbontásban tanítunk:

- idegen nyelvek (4-12. évfolyam: angol, német, 9-12. évfolyam: angol, francia, olasz)
- testnevelés (9-12. évfolyamon nemek szerint)
- technika (5-7. évfolyamon nemek szerint)
- informatika / digitális kultúra idegen nyelvvel bontva, ha az osztály létszáma meghaladja a 20 főt
- hittan (1-12. évfolyamon felekezeti hovatartozás szerint)
- emelt szintű érettségi előkészítők (fakultációk) (11-12. évfolyamon)

Egyéb foglalkozások

Ha tanárok pedagógiai szempontból szükségesnek látják, korrepetálást és szakkört szerveznek a tanév elején. A szakkörökre a jelentkezés után a diákoknak kötelező járniuk. A korrepetálások, szakkörök indítására a főigazgató ad engedélyt, elegendő jelentkező esetén.

Jelentkezés a választható tantárgyakra

Az iskolában a Pedagógiai Programban foglaltak szerint folyik az oktatás. Tantárgyak választására a következő esetekben van módja a diákoknak:

Az első idegen nyelv oktatása a 4. évfolyamon kezdődik. A tanulók a szülei jóváhagyásával az angol és a német nyelv között választhatnak. A választásba az iskola vezetése csak akkor szól bele, ha a két nyelvi csoport létszáma nagyon aránytalan. Ebben az esetben a szülők az osztályfőnök, a nyelvtanárok és az iskolavezetés segítségével, végső helyzetben sorsolással állapodnak meg az arányos elosztásban. Az osztályfőnök az előző tanév végén felmérést végez, a választás a tanév kezdetekor válik véglegessé.

A gimnázium 9. évfolyamán kell a második idegen nyelvet választani az angol, francia és olasz nyelv közül. A választás elve és menete megegyezik az első idegen nyelv választásával.

11-12. évfolyamon az iskola a pedagógiai programjának megfelelően heti 2x2 órában emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozást tart. Az iskola április 15-ig a fenntartóval való egyeztetés után hirdeti meg a következő tanév foglalkozásait. 10. és 11. osztályban május 20-ig írásban nyilatkoznak a diákok és kiskorú diák esetén a szülők is, hogy mely tantárgyakat választják. A választott tantárgy órái a diák számára kötelezőek. Változtatni csak a tanév végén lehet.

17. Nemzetiségi kultúra oktatása

Piliscsabán német, szlovák és cigány nemzetiség él. Mindhárom kisebbség rendelkezik kisebbségi szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzattal. Az iskolában a nemzetiségi ismereteket a hon-és népismeret, történelem és földrajz tantárgyakba ágyazottan tanítjuk. Osztályfőnöki órán más népek kultúrájának megismerése, valamint a tolerancia témakörénél szintén előkerül. A pontos tananyagot a helyi tanterv a megfelelő tantárgyaknál szabályozza. A művészeti iskola óriási előnyt jelent tanulóink számára a nemzetiségi népművészet megismerésében.

18. Az iskola egészségnevelési elvei, programjai és tevékenységei

Az iskolai egészségnevelés alapelve a helyes példa és a megelőzés. Nem az az elsődleges szempont, hogy pusztán elriasszuk a káros anyagoktól diákjainkat, hanem hogy megértessük, és a keresztény emberkép alapján elfogadtassuk velük az egészség értékét, az egészséges élet örömeit, és így olyan pozitív mintát adjunk nekik, amely önmagában visszatartja őket minden káros szenvedélytől. Ebben kiemelkedő szerepe van a hitre, művészetekre, emberi kapcsolatokra, rekreációra és mozgásra való nevelésnek is. Háziarendünkben mindennemű, az egészségre káros szer használatát tiltjuk. Iskolánk kiemelten fontos szerepet szán azoknak a programoknak, amelyek az egészséges életmód elsajátításához nyújtanak segítséget.

18.1 Az egészségnevelés iskolai lehetőségei

18.1.1. Tanórákon kívül

1. Egészségvédelmi nap megszervezése, Ennek keretében megvalósítható programok:

- egészségügyi vetélkedő a védőnő vezetésével,
- sportvetélkedő,
- zöldségszobrászat,
- terítési verseny,
- KRESZ-vetélkedő.

2. Túrák szervezése

- hétfégi és nyári kirándulások osztály és iskolai szinten
- Országos Kéktúra
- kapcsolat a Pilisi Természetjáró Egyesülettel.

18.1.2. Osztályfőnöki órák keretében

1. Védőnői előadások:

- az 5. évfolyamon: egészséges életmód, táplálkozás;
- a 6–7. évfolyamon: a serdülőkor testi-lelki változásai;
- a 8–9. évfolyamon: káros szenvedélyek, függőségek (dohányzás, alkohol, drog);
- a 10. évfolyamon: szerelem, fiú-lány barátság;
- a 11. évfolyamon: emlőszűrés, daganatos betegségek;
- a 12. évfolyamon: szerelem, szexualitás.

2. Orvos meghívása – előadás.

3. Lehetőség szerint bekapcsolódás a Családi Életre Nevelés programjaiba, Ciklus-show, Titkos Küldetés, TeenStar

4. Kortárs segítő meghívása – drogrevenió (8–12. évfolyam).

5. Videófilm közös megtekintése és megbeszélése.

6. Rendőr meghívása –drogrevenió, bántalmazás megelőzése

18.1.3. Testnevelésórák keretében

1. Úszásoktatás

2. Házi bajnokságok szervezése (pl. kézi-, kosárlabda, labdarúgás)

3. Diákolimpiára, KIDS-versenyre történő felkészülés és azon való részvétel

4. Délutáni, tanításon kívüli lehetőségek:

- Diáksportkörök (atlétika, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda)

- Könnyített testnevelés és gyógytestnevelés-órák
- Korcsolyázás
- Iskolai sportnap

18.1.4. Biológiaórák keretében

1. Az emberi szervezet felépítése és működése
2. Káros szenvedélyek és hatásai

18.1.5. Kémiaórák keretében

1. Legális és illegális drogok és hatásai
2. Háztartási anyagok, vegyszerek ismerete; az emberi szervezetre gyakorolt hatásuk

18.1.6. Természetismeret órák keretében

- egészséges táplálkozás,
- alapvető higiéniai szabályok,
- testápolás, kozmetikumok,
- szexuális felvilágosítás,
- elsősegélynyújtás,
- házi patika,
- betegápolás,
- csecsemőgondozás.

Az egyes tantárgyakban az egészségneveléshez kapcsolódó pontos témaköröket a helyi tanterv, a programokat az éves munkaterv tartalmazza.

18.2 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A hatályos jogszabályok értelmében a nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell az általános iskolában 3. osztálytól és középiskolában évente két alkalommal a tanulók fizikai állapotának méréséről.

A felmérés célja:

- A pedagógus és a tanuló is pontos képet kap a felmért eredményekről, és annak pozitív, illetve negatív változásairól.
- Segíti a tanulókat abban, hogy képességeiket, teljesítményüket megismerjék. Önismeretre nevel, és motiválja őket a jó erőnlét megtartására és továbbfejlesztésére.
- A felmért eredmények tájékoztatást nyújtanak a testnevelés tanárnak arról, hogy milyen területeket kell fejleszteni, súlyozni, milyen hiányosságokat kell leküzdeni a kondicionális-koordinációs képességek területén.
- A felmérési adatok összehasonlíthatók más iskolák eredményeivel.

A tanulók fizikai állapotának felmérése, fejlesztése nem kizárólag a testnevelő tanár felelőssége, hanem közös érdeke a gyerekeknek, szülőknek, iskolának, társadalomnak, hiszen csak egészséges ember képes alkotni és dolgozni. A fizikai erőnlét nemcsak a testnevelés órákon fontos tényező, hanem az egészséges életmódra nevelés, és az általános jólét szempontjából is elengedhetetlen feltétel.

Iskolánkban a HUNGAROFIT-teszt felmérését alkalmazzuk. A felméréseket a 3-12. évfolyamos tanulókkal évente két alkalommal végeztetjük el, a komplexitás érdekében kiegészítő felméréseket is alkalmazunk.

HUNGAROFIT-teszt	cél/korosztály/nem	
Cooper-teszt (12 perces futás)	az aerob állóképesség mérésére	
Helyből távolugrás	az alsó végtag dinamikus izomerejének mérésére	
Hason fekvésből törzsemelés	a hátizom erő-állóképességének mérésére	
Hanyatt fekvésből felülés (térdérintéssel)	a csípőhajlító és a hasizmok erő-állóképességének mérésére	
Fekvőtámaszban karhajlítás	a vállövi és karizmok dinamikus erő-állóképességének mérésére	
Kiegészítő felmérések		
Távolugrás	5-12. évfolyam	
Kislabda hajítás	5-8. évfolyam	

Függeszakedéssel haladás a bordásfalon	5-12. évfolyam	
Kötélmászás függeszakedéssel	5-12. évfolyam, fiúk	
Kötélmászás	5-12. évfolyam, lányok	
Súlylökés	8-12. évfolyam	
Rövidtávfutás	5-12. évfolyam	
Cooper úszás - úszás vizsga		

19. Az iskola környezeti nevelés elvei, programjai és tevékenységei

Célunk, hogy a tanulók megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőivel együtt. Legyenek tisztában hazánknak a világban elfoglalt helyével, nemzeti értékeinkkel, kedvező és kedvezőtlen földrajzi és környezeti adottságainkkal. Fokozatosan fejlesztjük a tanulók földrajzi-környezeti gondolkodását. A tanítás során a jelenségek, folyamatok vizsgálatát az általánosítás, majd az összefüggések meg-láttatása követi, továbbá ezek átfogó rendszerként való értelmezése. Ennek érdekében minden jelenséget és fo-lyamatot a változások, kölcsönhatások összefüggéseiben kell bemutatni, meg-láttatva azok lehetséges következményeit is. Ki kell alakítani a mindennapi életben szükséges térbeli és időbeli tájékozódási képességeket. Ezért a tanítás során az ismeretnyújtó módszerek mellett az ismeretszerző módszereknek kell előtérbe kerülniük.

A jövő kihívásai alapvetően földrajzi problémákból indulnak ki. Ezért a földrajz tantárgy feladata, hogy ala-kítsa a tanulók környezet iránti érzékenységét, felismertesse velük a helyi, a regionális és a globális problémákat, a környezetre és az emberre veszélyes folyamatok mérséklésének, megakadályozásának szükségességét, lehetsé-ges módjait.

Fontos cél, hogy a tanulók megértsék napjaink földrajzi-környezeti jelenségeit, folyamatait, így kifejlődjön bennük a közösségük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

A természetismeret és földrajz tantárgy, illetve a hozzájuk kapcsolódó szakkörök óraszámát évfolyamonként az iskola tantervének órafelosztása tartalmazza.

19.1 A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

19.1.1 Tanórába integrált programok

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a kapcsolódó környezetvédelmi kérdéseket. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kap-csolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket alkalmazva ad-juk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audio-vizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk az élményszerű tanításra.

Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint csak így lehet okosan, átgondoltan és hatékonyan tenni a környezet megóvásáért.

19.1.2. Tanórán kívüli programok

A tanulók olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat, pl.

- Kitaibel Pál Biológiaiverseny,
- kémiaversenyek,
- egyházmegyei természetismereti verseny,
- Herman Ottó Verseny.

Faliújságot szerkesztünk, kiállítást rendezünk, vetélkedőt szervezünk jeles alkalmakra, pl.

- a Föld Napjára,
- a Madarak és Fák napjára.

A Szülői Munkaközösséggel együttműködve minél kiterjedtebb körben igyekszünk megszervezni a szelektív hulladékgyűjtést (papír, műanyag, elhasznált elem, elektronikus hulladékgyűjtők, stb.) kihelyezésével.

19.2 A környezeti nevelés meghatározott céljai

A környezeti neveléssel kapcsolatban az alábbi célokat tűzzük magunk elé:

- az egészségnevelési program fontosságának tudatosítása,
- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához,
- továbbképzés szervezése a tantestületen belül, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása,
- jól bevált gyakorlatok átvétele, az Ökoiskola rendszer bevezetése,
- az iskolai környezet szépítése, gondozása, zöldítése
- a környezeti nevelés és a teremtésvédelmi tudatosság megjelenése az iskola udvarán, kertjében
- a legújabb környezetnevelési szakirodalom feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése,
- a kétszintű érettségi környezeti nevelési vonatkozásainak összegyűjtése, tananyagba építése, és a kétszintű érettségi vonatkozó részeire való felkészítés,
- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. az ember és környezete, kapcsolatok más szaktárgyakkal, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei),
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti és az épített környezetre, illetve az emberre),
- multimédiás módszerek alkalmazása a szakórákon.

19.3 Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználandó vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel új eszközöket kell beszerezni. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szakkönyvtárat. Gondoskodni kell arról, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális, illetve multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés különleges eszközigénye is.

20. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

20.1 Gyermekvédelmi feladatok

A gyermekvédelem feladata, hogy a gyermeket körülvevő elsődleges környezet (a család) és a másodlagos környezet (az iskola) harmonikus működését, együttműködését támogassa; a konfliktusokat megelőzze, valamint a már kialakult problémák megoldását segítse.

A gyermek biológiai és pszichés fejlődése azon múlik, hogy milyen az a közeg, amelyben él. A harmonikus fejlődéshez biztonságot nyújtó emberi kapcsolatokra, szeretetteljes légkörű családra, a szeretetből fakadó rend, fegyelem és teljesítmény egyensúlyát megteremtő iskolára van szüksége. Iskolánkban arra törekszünk, hogy mindezeket szem előtt tartva autonóm, egészséges, dönteni tudó keresztény embereket neveljünk.

Sajnálatos módon manapság a családok igen nagy hányada nem tudja, vagy nem akarja a nevelésben rá váró elsődleges szerepet betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de teljes mértékben képtelen a családi nevelés hiányát pótolni.

Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. Közismert tény, hogy egy-egy család válsága, a szülők válása esetén a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerülnek. Ebben a helyzetben megkülönböztetetten fontos a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége.

Iskolai szinten a pedagógusok gyermek és ifjúságvédelmi teendőit a gyermekvédelmi stratégia irányelvei szerint a főigazgató és a gyermekvédelmi felelős hangolja össze a gyermekvédelmi csoporttal.

Munkájuk három csoportra terjed ki:

- szociálisan rászoruló tanulók köre,
- családi gondokkal küszködő tanulók köre,
- képességhiányos, pszichés zavarral küszködő tanulók köre.

Ez a három terület sokszor összefügg egymással. Minden esetben megfelelő szűréssel, majd arra épülő lelki és szociális segítségnyújtással, felzárkóztatással lehet a komolyabb bajt megelőzni, a fejlesztést elkezdeni. A munka fő célja a prevenció, azaz a gondok olyan szakaszban való felismerése, amikor a baj még megelőzhető.

A gyermekvédelmi feladatokat, azok megvalósulását a gyermekvédelmi csoport évente áttekinti, és beszámolót ír a nevelőtestület számára.

20.2 Családi gondokkal küszködő gyermekek

A gyermeket traumák érhetik a családban az esetlegesen előforduló betegségek, halálesetek kapcsán. Ilyenkor segíteni kell a gyászt feldolgozni, szükség esetén anyagi segítséget nyújtani.

Nagyobb a gond és nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem nyújt megfelelő erkölcsi háttérrel, ahol a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezt legtöbbször a tanuló rendhagyó magatartása jelzi, amelyet általában csak megkésve lehet felismerni. Az iskola nem veheti át a család elsődleges nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval.

Nagy tragédia a gyermek életében szülei házassági vagy rosszabb esetben válás körüli válsága. A gyermek számára nem nyújt elegendő biztonságot, ha a szülők szeretik őt, neki arra is szüksége van, hogy egymást szeressék. Ha ennek az ellenkezőjét tapasztalja, ha otthon nem talál biztonságot, úgy érzi, veszélyben van, ezért szorongás vesz erőt rajta. Miután nem lát maga előtt lehetőségeket, bandákba, semmittevésbe, függőségbe, céltalanságba menekül. Sokszor ez az út vezet a dohányzás, az italozás, a kábítószer és a bűnözés felé.

Megelőzési lehetőségek:

- fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés: segítség a személyes gondok megoldásában,
- kapcsolattartás a családdal,
- segítség a hiányosságok pótlásában,
- korrepetálás - a nevelési, beilleszkedési zavarokkal küzdők külön segítése,
- a tehetséges tanulók külön segítése,
- a továbbtanulás lehetővé tétele,
- művészeti oktatás,
- sport.

Az iskola gyermekvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart az Önkormányzat szociális bizottságával és a megfelelő családvédelmi intézményekkel is.

20.3 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Az iskola a felvételi eljárása során - a hatályos jogszabályokkal összhangban - előnyben részesíti azokat a tanulókat, aki hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetűek, amennyiben a szülők és a diák elfogadja az iskola egyházi jellegét, nevelési alapelvét, amelyet az iskola a felvételi eljárás során vizsgál.

E gyerekek fejlődését a gyermekvédelmi felelős figyelemmel kíséri, és szükség esetén megbeszélést kezdeményez a tanárokkal, osztályfőnökkel, iskolavezetéssel, vagy a helyi családvédelmi szervekkel.

20.4 Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek

Az iskolába érkező elsős, vagy más alsó tagozatra járó gyermeket a tanév elején az iskola fejlesztő pedagógusa megvizsgálja. Ha valamilyen tanulási problémát diagnosztizál, megbeszéli az esetet a diák tanítónőjével és szüleivel. Kisebbségi gond esetén a fejlesztő pedagógus délutáni egyéni, vagy kiscsoportos foglalkozás keretében fejleszti a gyermeket. Nagyobb gond esetén szakértői bizottság elé utalja a gyermeket, majd a szakvélemény ismeretében fejleszti őt. Amennyiben a gyermekről a szakvélemény megállapítja, hogy SNI-s, vagy BTMN-es, akkor fejlődését külön figyelemmel kíséri.

Az iskola minden szakértői bizottság által megvizsgált gyermekről bekéri a szakvéleményt, hogy annak ismeretében az egyes szaktanárok és pedagógusok munkáját segítse. Figyelemmel kíséri azok javaslatainak betartását, érvényességét és a lejárát előtt időben figyelmezteti a szülőt a felülvizsgálat szükségességére.

Amennyiben a szakvélemény a diák valamely tantárgy esetében az értékelés alól felmentését javasolja, akkor az iskola a szülő írásos kérelme szerint - az osztályfőnök és a fejlesztő pedagógus véleményének meghallgatása után - a mentességről határozatot hoz, és azt a gondviselőnek is megküldi. Az iskola hasonlóan jár el, ha egy vizsgázó az érettségi vagy a felvételi vizsga valamely vizsgatárgya, része vagy az értékelési rendszer egy szempontja alól kérelmez és kap mentességet.

20.5 Szociális gondokkal küzdő gyermekek

A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Rászorultságuk felismerése után az iskola az önkormányzatnál kezdeményezi a megfelelő segélyekben való részesítésüket. Ezek formái a következők lehetnek:

- étkezési hozzájárulás,
- tanszersegély,
- alkalmi segély (osztálykirándulás, nagyobb kiadás esetén),
- rendszeres nevelési támogatás,
- iskolai, alapítványi támogatás.

21. Az iskolaváltás és a tanulóátvétel szabályai

Az iskolát sokan keresik meg, hogy már meglévő osztályba szeretnék beiratni gyermeküket.

21.1 Iskolaváltás és átvétel

Az **általános iskolai átvételre** jelentkező diákokkal és gondviselőivel, ha a megjelölt általános iskolai osztályban van férőhely, beszélgetést szervezünk, hogy megállapíthassuk, képes-e bekapcsolódni iskolánk hitéletébe, egy már meglévő osztály tanulmányi és közösségi munkájába, illetve mely tantárgyakból van szükség esetleg különbözeti vizsgára.

A **gimnáziumi átvételre** jelentkező tanulók esetében, ha a megjelölt gimnáziumi osztályban van férőhely, a hitéletre és iskolai elvárásokra vonatkozó beszélgetésen túl szóban és írásban vizsgáljuk a jelentkező alkalmasságát magyar nyelv és irodalomból, matematikából, a tanult idegen nyelvből és hittanból. Ehhez az utolsó félévi eredménye el kell, hogy érje a 4,5-ös átlagot, valamint ki kell fejezze azt, hogy magaviseletével az iskola szellemét, nevelési céljait elfogadja.

Az eljárás tanév közben lebonyolítható.

Amennyiben a felvételi bizottság úgy ítéli meg, hogy a diák átvételre alkalmas, de valamelyik tantárgyból az osztályhoz képest el van maradva, másképp, vagy egyáltalán nem tanulta az adott tantárgyat, az iskola vezetése türelmi időt adhat a lemaradás pótlására, amelyről a diák előre meghatározott módon, különbözeti vagy osztályozó vizsgán beszámol. A vizsga várható időpontját és tartalmát a felvételi döntéssel együtt közlik a tanulóval. Amennyiben a diák korábban nem, illetve más szinten tanulta az iskolában tanított idegen nyelvet, az iskola számára egyéni haladási ütemet szabhat meg. Ebben az esetben az adott nyelvből minden tanév végén osztályozó vizsgát tesz, amelyre a tanár a tanév elején kijelöli a tananyagot, a gyermek egyéni felkészüléséről a szülő gondoskodik.

22. További pedagógiai feladatok - sajátos módszerek, témnapok és projektek

22.1 Az iskola kulturális élete

A diákok nemcsak a tanórán, hanem azon kívül is több formában ismerkedhetnek a kultúrával. Ennek érdekében rendszeresen szervezünk múzeum- és színházlátogatásokat.

Minden évben bérletes hangversenysorozatot és előadó estet tartunk az iskola művésztanárai, vendégművészek és növendékeink fellépésével.

Az iskolaújságban helyet biztosítunk tanulóink zsengéinek megjelentetésére, a karácsonyi és az iskolánapi műsor színvonalát szaválataikkal, muzsikájukkal emelik a diákok.

Az osztály vagy iskolai szintű szórakoztató rendezvényeken is nagy gondot fordítunk arra, hogy a kikapcsolódás is színvonalas legyen, eközben egymást és önmagukat mind jobban megismerhessék.

22.2 Az iskola vallási élete

A tanév jeles napjai:

- Veni Sancte – tanévnyitó szentmise,

- Szent Gellért nap,
- lelki napok az adventi és nagybőjti időben - benne előadás, gyónási lehetőség és szentmise,
- Szent Imre vagy Szent Márton nap,
- Vízkereszt – az iskola épületének megáldása
- Hamvazószerda,
- pünkösdi záródoklat,
- Páduai Szent Antal nap,
- Te Deum – tanévzáró hálaadó szentmise.

Ezek a napok az egész iskola közössége, az osztályok pedig havi rendszerességgel vesznek részt a szentmisén, ami a keresztény élet forrása és csúcsa.

Szentgyónásra az ünnepek előtti időszakban nyílik lehetőség a tanulók és a tanárok számára.

Minden nap, a tanítás előtt negyed órával közös imádságot tartunk a különböző korcsoportok számára, amelyen minden tanuló részt vesz. Az imádság közös énekből, a Szentírás, vagy más vallási irodalom olvasásából, annak magyarázatából, végül a Miatyánkból áll. Az imádság formáját minden imát vezető tanár a diákok lelki igényét is szem előtt tartva maga alakítja ki.

Az iskola a hittanórákon a harmadik osztályos diákokat felkészíti a szentségek vételére, az első gyónásra és az elsőáldozásra. Lehetőleg minden gyermek a saját plébániáján lesz elsőáldozó. Az elsőáldozást a harmadik osztály hitoktatója a plébánossal együtt szervezi.

A felső gimnazista diákok számára bérnázási előkészítőt szervezünk a területileg illetékes plébános vezetésével. A bérnázáson a diákok lehetőség szerint együtt vesznek részt.

Katolikus iskolánk a vallási programok megszervezésekor együttműködik a református és evangélikus lelkipásztorokkal.

22.3 Nemzeti ünnepek és emléknapiak

- március 15. – az 1848-49-es forradalom és szabadságharc ünnepe
- október 6. – az aradi vértanúk emléknapija
- október 23. – az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe
- február 25. – a kommunizmus áldozatainak emléknapija
- április 16. – a holokauszt áldozatainak emléknapija
- június 4. – a Nemzeti Összetartozás Napja, a trianoni békediktátum aláírásának emléknapija

22.4 Egyéb iskolai rendezvények

- adventi kézműves nap és vásár
- Pályaorientációs nap
- alsós és felsős farsang
- jótékonyági bál – az SZMK-val együttműködve
- szalagavató ünnepség és bál
- a 8.a és a 12.g osztályok ballagása
- Szent Antal Nap - Szent Antal Akadémia
- Ki mit tud?
- Egészségtudatos gondolkodás és iskolai mozgástevékenységek témnap - iskolai sportnap
- táncbál

Adventben az iskola adventi kézműves foglalkozást és vásárt, a nagybőjt előtt pedig farsangot szervez külön az alsó és külön a felső tagozatos diákoknak. A farsangi műsor része a jelmezbemutató, a tombola, a néptánc és a társastánc.

22.5. Páduai Szent Antal emléknapija

Június 13-hoz közel, egy alkalmas napon tartjuk iskolánk névadójának és védőszentjének iskolai ünnepét, amelynek célja a kötetlen ismeretszerzésen túl a gyerekek képességeinek bemutatása, közös együttlét, sport és játék gyerekekkel, tanárokkal, szülőkkel. A szentmisét vagy patrocíniumot követő Szent Antal Akadémián diákok és tanárok egy-egy általuk fontosnak tartott témáról tartanak előadást, bemutatóval projekt munkájukat az iskola

közösségének korosztály szerinti bontásban. Itt van lehetőség arra, hogy olyan oldalról mutatkozzanak be, amelyre évközben a tanítás ideje során nem jut lehetőségük. A sorozatot egy-egy meghívott művész vagy tudós szokta lezárni. A Szent Antal Akadémia időpontját az éves program határozza meg.

22.6 Kirándulások

Az osztálykirándulások alsó tagozaton általában kétszer vagy háromszor egy naposak, a felső tagozaton két-három naposak, amelyet lehetőleg az utolsó tanítási hétre szerveznek. A kirándulások nem kötelezőek, de igyekszünk alapítványi és egyéb forrásokból biztosítani, hogy minden gyermek részt tudjon azokon venni. A kiránduláson részt nem vevő diákoknak tanítást szervezünk ezekre a napokra.

Alapelv: az iskola minden diákja ismerje meg Magyarországot minden nagyobb tájegységét, mire elhagyja az iskolát. Először a szűkebb környezetet, a lakóhelyhez közelebb eső vidékeket kell megismerni alsó tagozatban, majd fősőbbben az ország távolabbi pontjait. A felső gimnáziumi osztályokban ajánlatos a Kárpát-medence országhatáron túli tájait is meglátogatni.

Az osztálykirándulások összetett célúak, így több tantárggyal is kapcsolódnak:

1. Ismeretszerzés, a haza megismerése – hazaszeretetre nevelés (történelem, magyar irodalom, művészettörténet)
2. Közösség formálása, közösség a nevelővel (osztályfőnöki, hittan)
3. Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme (természettudományos tantárgyak).
4. Turisztika, testedzés, sport (testnevelés, tánc, ének-zene)

A kirándulásokat ezért változatosan ajánlott összeállítani, ne csak egy-egy részterületet töltsünk ki. Legyen benne városnézés, kirándulás, játék, sport, fürdés, stb.

Az osztálykirándulást lehetőleg több naposra tervezzük, igyekszünk minél több értékes élményt szerezni diákjainknak. Célszerű szállásnak plébániát, vagy másik egyházi iskolát választani, így olcsóbban talán többször is mehetünk egy évben, és nem az idegenforgalmi ipart szolgáljuk ki, továbbá ezáltal egyszerűsége neveljük a diákokat. Az egyházi környezetnek fegyelmező ereje is van.

Mivel az osztálykirándulások tanulmányi jellegűek, meghatározott tematikával rendelkeznek, ezért számozott tanítási napnak vehetők.

Iskolánk minden tanévben nevelőtestületi kirándulást, illetve lelki gyakorlatot szervez a tanárok számára. Ezek idejét az éves tervben rögzítjük. Általában a nevelési értekezletet is ennek keretében tartjuk meg.

22.7 Táborok

Minden iskola életében fontos események a nyári táborok. Ezek célja nemcsak a gyermekek üdültetése, hanem a nevelés fontos eszközei. A tanár és a diák egészen más helyzetben találkozhat, élhet együtt. Így olyan kérdések is felszínre kerülhetnek, amelyek megbeszélésére az iskolai időben nincs lehetőség. Az iskola a következő táborok szervezését szorgalmazza:

- Nyári állótábor - főleg alsó tagozatosoknak
- Vándortábor
- Kerékpáros tábor
- Vízi tábor
- Lelki gyakorlatos vagy zarándok tábor
- Sítábor
- Kórustábor
- Néptánc tábor
- Erdei iskola
- Természetbúvár tábor
- Cserkész tábor – a cserkészcsapat szervezésében

Természetesen e táborokat mindig az igényekhez és a lehetőségekhez kell igazítani. A szállást sok esetben plébániákon oldjuk meg. Ezzel nemcsak olcsó megoldásokra törekszünk, hanem az ebben rejlő nevelési lehetőséget is igyekszünk kihasználni.

22.8 Testvériskolai és nemzetközi mobilitás kapcsolatok

Iskolánk 1997-ben épített ki testvériskolai együttműködést a Rév-Komáromi Marianum Egyházi Iskolaközponttal. Azóta több közös rendezvényen vettünk részt. A kárpátaljai aklihegyi általános iskolával és az erdélyi

etédi iskolával 2000 tavaszán, a horvátországi laskói iskolával 2003-ban, a szerbiai Bácskertessel 2004-ben vettük fel a kapcsolatot, így alakult ki a ma már hagyományos Kárpát-medencei Magyar Iskolák Találkozója. Az elmúlt években minden tavasszal valamelyik iskolában közösen vettünk részt a különböző kulturális, sport rendezvényeken, ismerkedtünk az adott tájegységgel, az ott élők életével.

- Németországban a Peter Breuer Gymnasium – Zwickau, és a Maria Ward Gymnasium - Altötting,
- Olaszországban az Istituto Barbarigo – Padua,
- Franciaországban a Lycée Jeanne d'Arc - Vitree intézményeivel van kapcsolatunk.

Iskolánk 2024-től részt vesz az Erasmus+ tanári és tanulói mobilitási programban. Ennek nevelési célkitűzései:

- a nyelvi kompetenciák fejlesztése: tanáraink nyelvtudásának fejlesztése lehetővé teszi számukra, hogy külföldi szakmai továbbképzéseken vegyenek részt, ezáltal korszerű módszertani gyakorlatokat valósítsanak meg. Az idegennyelvek tanítását erősíteni tudjuk azáltal, hogy diákjaink nyelvterületen anyanyelvű beszélővel gyakorolhatnak, illetve közvetítő nyelven külföldi diákokkal közös projekteken dolgozhatnak. A nemzetközi projektek szervezésével a hagyományos európai kultúra iránti fogékonyságot, nemzetközi együttműködésre való képességet segítjük elő.
- a természet, -és teremtésvédelmi, fenntarthatósági projektekkel kézzel fogható közelségbe hozzuk diákjaink számára a teremtett világ védelmét, a közügyek és természeti kincseink iránti felelősségvállalást.
- a korunk digitális világába született diákok motiválásával, digitális kompetenciájuk fejlesztésével felkészítjük őket a munkaerő piaci igényekre, a digitális világban való tájékozódásra, a való élet és a digitális világ közötti egyensúly megteremtésére.
- egészséges életmódra nevelés: a program révén diákjaink egészséges személyiséggé fejlődését is célozzuk. A fizikai egészségen túl fontos számunkra a tanulók holisztikus egészségének biztosítása, valamint az, hogy a tevékenységek során önismeretre, önbecsülésre és erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert.
- a pályázat lehetőségeit kihasználva megújítjuk intézményünkben a módszertani kultúrát. A legfiatalabb generációkkal való bánásmód megköveteli, hogy pedagógusaink lépést tartsanak a legkorszerűbb módszertani ismeretekkel. Ugyanakkor az egyre növekvő számú SNI és BTMN tanulók integrált oktatása is szakértő munkát igényel. A külföldi tanulmányutakról hazatérő kollégák tapasztalataival gazdagítjuk módszertani tárházunkat.

A nemzetközi mobilitási programban részt vevő tanárok és diákok programjait az Erasmus+ munkacsoport koordinálja, akik a projekteken részt vevő diákokat az intézmény Nevelési Programja és az Erasmus+ program elvárásai szerint vonja be a tervek megvalósításába.

23. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat célja, hogy a diákok a délelőtt szerzett tudásukat az otthoni munka során elmélyítsék. Ezért a házi feladatnak mindig szervesen kapcsolódnia kell az órán tanultakhoz, illetve előkészíthetik a következő órát is. Mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy egy átlagos képességű tanuló számára teljesíthető legyen. Sajnos az óraszámok csökkenésével egyre kevesebb idő jut a tanórákon az anyag elmélyítésére, gyakoroltatására, ezért ezt a feladatot sokszor otthon kell elvégezni. Ezért mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a diák otthon, egyedül is megbirkózhasson ezzel. Alsó tagozatban hét végére csak annyi házi feladatot lehet adni, amelyet a diák péntek délután el tud készíteni, hogy a hétvége teljes egészében a pihenést szolgálja.

24. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei, a tanulók továbbhaladása

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a mulasztásai mértéke nem haladja meg a megengedettet, és tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette, azaz a helyi tantervi minimum követelményeit elsajátította. A továbblépésről döntő személyek a szaktanárok, az egy osztályban tanító tanárok. A nevelőtestület határozata ellen fellebbezésnek helye nincs.

A tanév végi elégtelen (1) minősítés - legfeljebb három tantárgyból - javítóvizsgán javítható. Háromnál több elégtelen (1) osztályzat esetén az évfolyamot meg kell ismételni.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 tanórát, vagy az éves hiányzás mértéke tantárgyanként meghaladja meg a kötelező éves óraszám 30%-át, a tanév végén nem osztályozható. Számára a Nevelőtestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamismétlést von maga után. A tanuló csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket nem teljesíti, vagy az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztásainak mértéke meghaladja a megengedettet.

Választott tantárgyat leadni – általános szabályként – lezárt tanév után lehet, felvenni bármikor. Ez utóbbi esetben a főigazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

25. Az alapfokú művészeti oktatás működése

A művészeti iskola cél és feladatrendszerét a 13. fejezet tárgyalja.

25.1 Felvétel az alapfokú művészetoktatásba

A művészeti iskolába speciális képességvizsgálat alapján iratkozhatnak be a tanulók. A felvételnél figyelembe kell venni, hogy a gyerekek joga, hogy alapfokú művészetoktatásban részesüljön.

25.1.1 A beiskolázás módja, a képességvizsgálat szempontjai

A tanulói jogviszony létesítésének feltételét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet határozza meg.

A jelentkezés alapján felvételt nyert növendékek egy része az előképző osztályaiba iratkozik be. Az alapfokú 1. osztályába jelentkező növendékeket a rendelet (23) bekezdése értelmében szaktanárokból álló bizottság értékeli és a tanuló képességeit, készségeit felmérve javaslatot tesz az intézmény főigazgatójának arra, hogy a jelentkező mely tanszakra alkalmas, valamint, hogy melyik évfolyamra vehető fel. A felvételi helyét és időpontját egy hónappal korábban, valamint a felvett és felvételt nem nyert növendékek listáját a felvételi eljárás után az intézmény székhelyén és telephelyein, valamint az iskola honlapján közzé tesszük.

A fel nem vett tanuló vagy nem felelt meg, vagy helyhiány miatt részesül elutasításban. Utóbbit irányíthatjuk más tanszakra, mint amire eredetileg jelentkezett, vagy várakozólistára kerülhet. Ez esetben, ha egy tanárnál bármilyen okból kimarad növendék, akkor annak a helyére fel lehet venni.

A felvételi során az újonnan jelentkező diákok alábbi képességeit vizsgáljuk:

A zeneművészeti ágazaton

- ritmusérzék
- hallásvizsgálat
- adott hangszerre való alkalmasság vizsgálata

A táncművészeti ágazaton

- Fizikai képesség –hajlékonyság, rugalmasság
- Koordinációs képesség – mozgásátvevő hajlam
- Ritmusérzék

Az alkalmassági vizsgálat célja a szintfelmérés és a csoportbeosztás elkészítése.

A képző- és iparművészeti ágazaton

A képzőművészeti ág felvételi je szóbeli és gyakorlati részből áll.

A felvételi beszélgetés során, és az otthoni munkák bemutatásával képet kaphatunk a jelentkező tanuló motiváltságáról.

A gyakorlati felvételi feladata egy szabadkézi rajz (grafika vagy színes kompozíció) elkészítése. Az adott feladat a tanulók korcsoportjának, életkori sajátosságainak megfelelő.

Értékelési szempontok: elrendezés, anyaghasználat és az egyéni kifejező erő megfigyelése.

A jelentkezés alapján felvételt nyert növendékek egy része az előképző osztályaiba iratkozik be. Az előképző elvégzése nem kötelező. Az alapfokú 1. osztályába jelentkező növendékek szaktanár javaslatára és az intézmény főigazgatójának döntése alapján kezdenek el tanulmányaikat.

A zongora tanulását választó növendékeknél előnyben részesülnek azok, akiknek van hangszerük. Amennyiben a szülők egy év türelmi idő elteltével sem tudnak a gyermeküknek az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen zongorát biztosítani, a gyermeket más hangszerre irányítjuk.

Érvényes művészeti iskolai bizonyítvánnyal felvételt kérő tanuló osztályba sorolására a felvételi bizottság tesz javaslatot. A művészeti iskolának biztosítani kell az iskolaváltást, a tanuló átvételét, szükség esetén különböző vizsgával vagy évfolyamisméltással.

Az előkészítő osztályokba a felvétel jelentkezés alapján történik. Az alapfok I. osztályába az előkészítő osztály elvégzése után az ott kapott értékelés alapján a növendék felvehető. Ha a tanuló előképző osztályt nem végzett, felvételéről – a bizottság véleménye alapján – a főigazgató dönt. A továbbképző osztályba lépésre az alapfok sikeres elvégzését igazoló bizonyítvány jogosít.

25.1.2 Beiratkozás

A művészeti iskolába az új és a régi tanulóknak egyaránt minden évben be kell iratkozni. Régi tanuló a beiratkozásnál a bizonyítványát nyújtja be. A beiratkozás ideje: a tanévzárót követő két munkanap. A beiratkozásról szóló felhívást a beiratkozás előtt egy hónappal a helyben szokásos módon közzé kell tenni. Azok a tanulók, akik a beiratkozás napján elfogadható indok alapján nem tudnak megjelenni, azt a tanévnyitás előtti munkanapon, pótbefiratáskor megtehetik. Lakóhelyváltozás, vagy egyéb rendkívüli indok miatt a tanuló a tanév közben is kerethi felvételét, átvételét egy másik művészeti iskolába.

25.2 A magasabb évfolyamba lépés feltételei az alapfokú művészeti oktatásban

Az iskolában a tanulók teljesítményét, a követelmények teljesítését folyamatosan értékelni kell. Az osztályozás lehet részletes, a tanuló órai teljesítményének vagy részfeladatok teljesítésének minősítése. Osztályozhatjuk az egy hónapban nyújtott teljesítményt is. A rész-és havi osztályzatokat a tanár pedagógiai gyakorlata határozza meg.

Félév és tanév végén a tanuló féléves illetve egész évi munkáját kell osztályozni az előírás és teljesített követelmények alapján. Félévkor a növendék teljesítményét a szaktanár értékeli és osztályozza, tanév végén a zenei ágon a tanuló vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról. A néptáncosok év végi beszámolón, bemutaton közönség előtt adnak számot a tanultakról. Teljesítményüket a szaktanár értékeli. Képzőművészeti ágon a szaktanár értékelése után a tanulók kiállításon mutatják be egész éves munkájukat.

Az iskola felsőbb évfolyamába lépésének feltétele a tantervi programban előírt minimális követelmények teljesítése. Felsőbb évfolyamba csak az a növendék bocsátható, aki a főtárgyból és kötelező tárgyakból eredményes vizsgát (beszámolót) tett.

A tanuló részére kérelemre engedélyezhető egy vagy több évfolyam megismétlése, abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne.

A tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt egy alkalommal az évfolyam megismételhető.

Továbbképző osztályba az alapfok elvégzése után az a tanuló léphet, aki művészeti alapvizsgát tett.

Az iskola felsőbb évfolyamába lépésének feltételei:

A tantervi programban előírt minimális követelmények teljesítése.

Zeneművészeti ágon: legyen képes szóló, kamarazenei és zenekari anyag önálló, stílusos, színvonalas feldolgozására.

Táncművészeti ágon: legyen képes a tanult tananyag stílusos, harmonikus és összehangolt bemutatására; az évfolyamokon tanult táncok sajátosságainak, a térformáknak és a lépésanyagnak pontos és helyes bemutatására.

Képzőművészeti ágon: feltétel az önálló kompozíciók alkotása, a foglalkozásokon való rendszeres részvétel, valamint a feladatok határidőre történő igényes elkészítése. Az egyes tanszakok évfolyamonként meghatározott, minimális vizsgakövetelményeit a tantervi programok tartalmazzák. Az osztály elvégzését igazoló hitelesített bizonyítvánnyal jelentkezhet a tanuló a következő évfolyamba.

25.3 Évfolyamugrás

Tanulmányai során a növendék – szülői kérelem alapján – két osztály anyagát egy év alatt is elvégezheti, vagy indokolt esetben, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, osztályát folytathatja. Az utóbbi esetben az osztályzat helyére „nem osztályozható” bejegyzés kerül, a tanuló szorgalom jegyet kap.

A tanuló képzési ideje alatt egy alkalommal – a tanulmányi követelmények nem-teljesítése miatt – évfolyamát megismételheti.

A magasabb osztályba lépésnek formai feltételei, illetve követelményei is vannak. Az érdemjegyeket, értékelést és a mulasztások számát tartalmazó bizonyítványt és törzslapot a megfelelő záradékkal kell ellátni.

25.4 A tanulók tudásszintjének értékelési szempontjai

Alapkövetelmény, hogy életkorának és egyéni képességeinek szintjén legyen képes a tanuló stílusosan, értelmesen és kifejezően zenélni, táncolni, vizuális alkotást létrehozni. Az értékelés során figyelembe vesszük az évközi, órai munkában nyújtott teljesítményét és aktivitását; kitartását és szorgalmát; felkészülését és a vizsgán való szereplését.

25.4.1 A hangszeres tanulók értékelésének és minősítésének formái

Tantárgyi minősítések

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló szorgalmának értékelését és minősítését a fő tárgy tanár végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét a zeneiskolai ellenőrzőn keresztül rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az év végi osztályzat megállapításánál az egész évi teljesítményt kell figyelembe venni a naplóba beírt érdemjegyek alapján. A félévi és év végi osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét értesíteni kell a bizonyítványon keresztül. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Szöveges értékelés előképző, zenekar, kórus, kamarazene, kötelező zongora tárgyakból:

- kiválóan megfelelt,
- jól megfelelt,
- megfelelt,
- nem felelt meg.

A szolfézs előképző szorgalom jegyei megegyeznek a főtárgy szorgalom értékelésével, ahol az alapfok 1. osztályától a továbbképző befejezéséig a főtárgy, a magatartás és a szorgalom 5 érdemjegy fokozattal értékelhető. A főtárgy jegyek a térítési díj és a tandíj megállapításánál meghatározóak.

Adható főtárgy érdemjegyek („A” és „B” tagozaton az elvárások különbözhetnek):

- 5 (jeles): Az osztálynak megfelelő tudásszintű, fejlődésében kiegyensúlyozott, fogékony és muzikális, szerepléseken megbízható.
- 4 (jó): Változékony fejlődésű és fogékonyságú, anyagvégzése kb. 80%-os, muzikalitása tanári ráhatású, biztonsága nem tökéletes, viszonylag jó szereplő.
- 3 (közepes): Fejlődése lassú, osztálya minimum követelményét végzi el, tisztességes, becsületes, de nem tehetséges produkciót nyújt, megbízhatatlan szereplő.
- 2 (elégséges): Osztálya minimum követelményét sem teljesíti, együttműködésre képtelen. Alkalmatlansága miatt – a szülővel megbeszélve – el kell tanácsolni.
- 1 (elégtelen): A művészeti iskola gyakorlatában alig fordul elő, akkor is többnyire kötelező tárgyakból. Ebben az esetben a tanuló egy esetben javítóvizsgát tehet.

Adható szorgalom jegyek:

- 5 (jeles) osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességeihez, tehetségéhez mértén tanul, rendszeresen, pontosan készül a feladataira, eredményei megfelelnek a képességeinek.
- 4 (jó) osztályzatot kap az a tanuló, aki képességeihez, körülményeihez képest jól teljesít, érdemjegyei megközelítik a képességeit.
- 3 (változó) osztályzatot kap az a tanuló, akinek tanulmányi eredménye jelentősen elmarad a képességeitől. Tanulásban csak ritkán tanúsít erőfeszítést, kötelességeit csak figyelmeztetésre és erős tanári ráhatásra teljesíti. Három alkalmat meghaladó igazolatlan hiányzás esetén változónál (3) jobb minősítés nem adható.
- 2 (hanyag) osztályzatot kap az a tanuló, aki rendszeresen készületlen, munkája megbízhatatlan, kötelességeit figyelmeztetésre sem teljesíti.

25.4.2 Néptánc tanszak értékelésének és minősítésének formái

Adható főtárgy érdemjegyek:

- 5 (jeles): Az osztályzatnak megfelelő tudásszintű, kiegyensúlyozottan fejlődő, pontosan kivitelezzi a mozdulatokat, előadásmódja megfelelő stílusú, jó a kifejezőkészsége, erőnléte, szerepléskor megbízható.
- 4 (jó): Változékony a fejlődése, fogékonysága, technikai biztonsága nem tökéletes, viszonylag jó szereplő.
- 3 (közepes): Fejlődése lassú, osztálya minimumkövetelményét végzi el, pontatlan a mozdulatok kivitelezése, mozgása nem fejlődött kellően, megbízhatatlan szereplő.
- 2 (elégséges): osztálya minimumkövetelményét teljesíti, együttműködésre képtelen. Alkalmatlansága miatt – a szülővel megbeszélve – el kell tanácsolni.
- 1 (elégtelen). Alig fordul elő. Ha mégis, akkor a tanuló egy esetben javítóvizsgát tehet.

Adható szorgalmi jegyek:

- 5 (példás) osztályzatot kaphat az a tanuló, aki képességéhez, tehetségéhez mértén dolgozik, rendszeresen, pontosan részt vesz a próbán.
- 4 (jó): változékony a teljesítése, fejlődése lassabb ütemű, a feladatokat sem teljesíti tökéletesen.
- 3 (változó): lassan fejlődik, a követelmények minimumát teljesíti, sok segítséget igényel, nincs önálló gondolata.
- 2 (elégséges): osztálya minimumát teljesíti, passzív, a segítséget sem fogadja el, fejlődésre képtelen.

25.4.3 Képzőművészeti tanszakok értékelésének és minősítésének formái

Adható főtárgy érdemjegyek:

- 5 (jeles): Az osztályzatnak megfelelő tudásszintű, kiegyensúlyozottan fejlődő, pontosan elkészíti munkadarabját, elméleti felkészültsége megfelelő, a házi kiállításokon tevékenyen részt vesz.
- 4 (jó): Változékony a fejlődése, fogékonysága, technikai biztonsága nem tökéletes, a házi kiállításokon részt vesz.
- 3 (közepes): Fejlődése lassú, osztálya minimumkövetelményét végzi el, alkotásai elkészítésénél nem veszi figyelembe a tanár utasításait.
- 2 (elégséges): Osztálya minimumkövetelményét teljesíti, együttműködésre képtelen. Alkalmatlansága miatt – a szülővel megbeszélve – el kell tanácsolni.
- 1 (elégtelen). Alig fordul elő. Ha mégis, akkor a tanuló egy esetben javítóvizsgát tehet.

Adható szorgalmi jegyek:

- 5 (példás): képességeihez, tehetségéhez mértén dolgozik, rendszeresen, pontosan készíti el a feladatokat.
- 4 (jó): körülményeihez, tehetségéhez képest jól teljesít, törekszik a feladatok jó megoldására.
- 3 (változó): tehetségétől, képességeitől messze elmaradnak az eredményei, igénytelenül oldja meg a feladatokat.
- 2 (hanyag): kötelességét figyelmeztetésre sem teljesíti, megbízhatatlan, rendszeresen megoldatlan marad a feladat.

25.5 Javítóvizsga és összevont beszámoló

Főtárgyból és kötelező tantárgyból a tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga napját a főigazgató állapítja meg. A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell. Ha tanuló a javítóvizsgán nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felelt meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja. A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételtető meg.

Összevont beszámolót rendkívüli haladás esetén a szaktanár javaslata és tanszékvezető véleménye alapján a főigazgató engedélyezhet, kettő vagy több osztályból. A beszámoló anyagának 2/3 részben a magasabb osztály anyagából kell állnia.

25.6 Az alapfokú művészetoktatás óraterve

A Művelődési és Köznevelési Minisztérium által 1998-ban kibocsátott *Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjában* leírtakat, az iskola tantestülete az alapfokú művészeti oktatás számára módosítás nélkül kívánja megvalósítani az alábbi tanszakokon:

Zeneművészet: hegedű, brácsa, gordonka, zongora, magánének, furulya, fuvola, klarinét, kürt, trombita, harsona, tuba, gitár, harmonika, ütő, népi hegedű, népi furulya.

Táncművészet: néptánc

Képző- és iparművészet: kerámia

Ez a kiadvány tartalmazza az alapfokú művészetoktatásról szóló 27/1998.(VI.10.) MKM. rendelettel kiadott és a 32/1999.(VIII.18.) OM. rendelettel módosított kötelező követelményeket és tantervi programokat, kiegészítve a részletes, évfolyamonként meghatározott, javasolt tananyaggal, továbbá a kötelező (minimális) eszköz- és felszerelési jegyzéket meghaladó, az optimális feladatellátást szolgáló ajánlott tárgyi feltételeket.

Az egyes művészeti ágak órafelosztása

A zeneművészeti szakág órafelosztása

A képzés ideje: 12 év – 2 év előképző, 6 év alapfok, 4 év továbbképző

Klasszikus zene

2+10 évfolyam (furulya, fuvola, oboa, trombita, gitár, harmonika, ütő, zongora, hegedű, gordonka)

2+8 évfolyam (klarinét, kürt, harsona, tuba)

2+6 évfolyam (brácsa)

1+6 évfolyam (magánének)

Népzene

2+10 évfolyam (hegedű, furulya)

	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy (szolfézs)			2	2	2	2						
Kötelezően választható tárgy (szolfézs, zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene)							2	2	2	2	2	2
Összesen	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Táncművészeti szakág - Néptánc tanszak órafelosztása

A képzés ideje: 12 év – 2 év előképző, 6 év alapfok, 4 év továbbképző

Évfolyamok száma: 12

	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Főtárgy (néptánc)	2	2	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Folklorismeret					1	1	1	1				
Tánc történet									1	1	1	1
Összesen	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Képzőművészeti szakág órafelosztása – Kerámia tanszak

A képzés ideje: 12 év – 2 év előképző, 6 év alapfok, 4 év továbbképző

Évfolyamok száma: 12 évfolyam

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Vizuális alapismeretek	2	2										
Rajz-festés-mintázás			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Műhely-előkészítő (kerámia)			3	3								
Műhelygyakorlat (kerámia)					3	3	3	3	3	3	3	3
Összesen	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

26. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók helyi tantervi követelményei

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program a 12. fejezetben található.

A Nemzeti alaptanterv (NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapszövege, az abban meghatározott kiemelt nevelési, oktatási, fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóknak is érvényesek.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak vonatkozó helyi tanterv elkészítésénél figyelembe vesszük:

- a közoktatási törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit
- a helyi önkormányzati intézményfenntartó minőségirányítási programját
- a szülők elvárásait és az általunk nevelt tanulók sajátosságait
- a sajátos nevelésű tanulók számára a fejlesztés a megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez, a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl!

26.1 Speciális elvek az SNI tanulók tanórai munkájának megszervezéséhez és a tantervi követelmények meghatározásához

26.1.1 A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és -megértés zavarában, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékos körébe sorolhatók.

A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek - az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig - minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszéd fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Iskolánk a beszéd fogyatékos alábbi típusainak pedagógiai, logopédiai ellátását biztosítja:

- a) megkésett/akadályozott beszédfejlődés,
- b) pöszesség,
- c) orrhangzós beszéd,
- d) beszédritmus zavar (dadogás, hadarás),
- e) diszfónia

vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába.

26.1.2 A halmozottan beszéd fogyatékos tanuló

A beszédzavarok egy-egy tanulónál halmozottan is előfordulhatnak. A leggyakrabban a megkésett, illetve akadályozott beszédfejlődés, a komplex nyelvi fejlődési zavar jelenik meg a tünetek sokféleségével tarkítva.

Nem ritka a megkésett/akadályozott beszédfejlődés-hadarás-dadogás együttese. Az iskolai szakaszban ennek olvasás-, írászavar-kihatása is megmutatkozik. A tünetek megjelenhetnek párhuzamosan, de előfordul a tünetváltás jól ismert jelensége is, amikor pl. a kiejtés javítását, javulását követően dadogás, hadarás lép fel. Ilyen esetekben a fejlesztési elvekre épülő terápiák tudatos alkalmazása a rehabilitáció döntő tényezője.

26.1.3 A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

Alapelvei, célja és kiemelt feladatai:

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak a különleges gondozási igény feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.
- A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A módszerek megválasztásakor az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevételére szükséges.
- A fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepció fejlesztés, melynek során a kineztiázis, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.
- Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a különböző beszédműveletek számos azonos, illetve közös elemből tevődnek össze, a fejlesztés a különböző átviteli megoldásokkal eredményesebbé tehető.
- A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.
- A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése intenzív és folyamatos.
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segíti. A terápiában - a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében - a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással. A helyi tantervben a bevezető szakasz időtartamának megnövelése - általában az első évfolyam tananyagának két tanévre történő elosztásával - indokolt lehet.

A NAT alkalmazása

A beszéd fogyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

Tanulás

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészség

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszédfigyafókosságához. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők. Ha a tanulót állapota akadályozza, akkor az *Irányelvben* megadott módosítások figyelembevételével javasolt a helyi tanterv elkészítése.

Az egyes műveltségi területekre vonatkozó ajánlások*Magyar nyelv és irodalom*

A műveltségi területhez kapcsolódó tananyagtartalmat, a fejlesztésre fordított időt a sérülés jellege, mélysége, prognózisa befolyásolhatja. A *Magyar nyelv és irodalom*, a *Művészetek*, a *Testnevelés és sport*, valamint az *Élő idegen nyelv* fejlesztési feladatainak megvalósítása kíván nagyobb figyelmet, a beszédfigyafókosság típusától függően az egyes témakörök között hangsúlyeltolódások válhatnak szükségessé. Néhány szempont azonban általánosítható:

- olvasás-, írástanítási módszerként beszédfigyafókos tanulók esetében a hangoztató-elemző, illetve a diszlexia-prevenációs olvasástanítási módszer ajánlott;
- a súlyos beszédfigyafókos tanulók anyanyelvi fejlesztésében hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezendők;
- az anyanyelvi fejlesztés, gondozás a nevelés minden színterén és helyzetében, az oktatás teljes időtartama alatt központi szerepet játszik.

Művészetek. Testnevelés és sport

Mindkét műveltségi terület jól szolgálja a fejlesztés másik nagy területének, a téri orientáció, mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció követelményeinek megvalósítását. A dráma és a tánc kiemelt szerepet kap a rehabilitációs célú feladatok megvalósításában is.

Élő idegen nyelv

A beszédfigyafókosság típusához igazodó módszerek - pl. dadogók esetében az írásbeliség, diszlexiás tanulóknál pedig az auditív módszerek - elsőbbségét szükséges biztosítani.

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció**A pedagógiai rehabilitáció tevékenységformái**

- logopédiai egyéni és csoportos terápia
- szenzoros integrációs tréningek és terápiák
- kommunikációs tréningek

Az egészségügyi rehabilitáció formái

- foniátriai vizsgálat és ellátás
- gyermek-neurológiai vizsgálat és ellátás
- pszichológiai vizsgálat, pszichoterápia
- gyógyúszás
- gyógytorna

26.1.4 Logopédiai egyéni és csoportos terápia a leggyakoribb kórformák esetében

A beszéd fogyatékos tanuló az iskolai oktatás keretében, annak részeként vesz részt a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiás foglalkozáson. A beszéd fogyatékoság eltérő kórformái szerint a rehabilitációs feladatok is eltérőek.

A beszédészlelés és beszédmegértés zavara

A beszéd-feldolgozási folyamat zavaráról akkor beszélünk, ha az elhangzott közlések azonosítása korlátozott, nem pontos, megértésük bizonytalan, akadályozott, az értelmezés kérdéses, gátolt. Nagyon súlyos a zavar, ha a beszédfeldolgozás a gyermek, tanuló biológiai életkorához képest több mint 3 év, és a beszédfeldolgozás összes részfolyamatát érinti.

A terápia célja:

Az elmaradott, illetőleg zavart beszédmegértés korrekciója, azaz az életkornak megfelelő folyamatműködés kialakítása, a következményes problémák csökkentése, megszüntetése.

A fejlesztés menetét meghatározó tényezők: az életkor, a beszédprodukción, a beszédészlelési és beszédmegértési zavar mértéke, a következményes problémák jelenléte és mértéke (olvasási, helyesírási nehézségek).

A rehabilitációs tevékenység GMP-diagnosztikára épül. Tartalma célzott beszélgetések és célzott verbális feladatok megoldása egyénileg, illetve kiscsoportban.

Megkésett/akadályozott beszédfejlődés

Az ép értelmű és ép érzékszervű gyermek beszédfejlődése elmarad a megfelelő beszédszinttől.

A terápia célja:

A nyelvi közlés többszintű összetevőjének (szókincs, helyes ejtés, nyelvtani rendszer, szóbeli és írásbeli szövegalkotás) sokoldalú, intenzív differenciált fejlesztése, amely specifikusan egyéniesített jellegű.

A logopédiai terápia feladata:

- a beszédre irányuló figyelem fejlesztése
- a mozgások speciális fejlesztése
- az aktív és a passzív szókincs bővítése
- a beszédészlelés és -megértés fejlesztése
- a prognosztizálható olvasás-/írászavar megelőzése

Dadogás

A beszéd összerendezettségének zavara, amely a ritmus és az ütem felbomlásában és a beszéd görcsös szaggatottságában jelentkezik. A dadogás terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia feladata:

- a test és a beszéd szervek laza izomműködésének kialakítása
- helyes légzéstechnika kialakítása
- cselekvéshez kötött beszédindítás
- relaxációs gyakorlatok
- mozgás- és ritmus koordináció fejlesztése
- a beszéd automatizált elemeinek technikai fejlesztése és javítása
- a beszédhez szükséges motiváció megteremtése, az önismeret és önértékelés fejlesztése

Hadarás

A beszéd súlyos zavara, melyre a rendkívüli gyorsaság, a hangok, a szótagok kihagyása, a pontatlan hangképzés, a monotónia és a szegényes szókincs jellemző. A hadaráshoz gyakran társul a könnyen elterelhető érdeklődés.

A logopédiai terápia feladata:

- a figyelem fejlesztése
- beszédterápia, helyes légzéstechnika kialakítása
- mozgás- és ritmuskorrekció és -fejlesztés

Diszfónia

A zöngképzés, az ún. primer hang területén megjelenő hangképzési zavar. A diszfóniások beszédéből hiányzik, vagy torzult formában van jelen a zöngé.

A logopédiai terápia feladata:

- a tiszta egyéni beszédhang kialakítása és a folyamatos spontán beszédbe való beépítése
- a hangminőség és az anatómiai-életteni viszonyok további romlásának megakadályozása

Orrhangzós beszéd

Legsúlyosabb esetei az ajak- és szájpadhasadékok következtében alakulnak ki. A szájpadhasadékkal gyakran együtt jár az enyhe fokú nagyothallás. A beszédfejlődés, majd a mondatok megjelenése is késhet, azok hiányosak, diszgrammatikusak lehetnek.

A logopédiai terápia feladata a nyelv minden szintjére kiterjedő beszéd-, illetve nyelvi fejlesztés.

26.2 A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

26.2.1 A fejlesztés alapelvei

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítését iskolánkban gyógypedagógiai tanár végzi, szoros kapcsolatban a szülővel. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiai terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) az egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- b) a kudarcűrő-képesség növelése
- c) az önállóságra nevelés

26.2.2 A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókinés, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkoros osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a testséma biztonságának kialakítása
- b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása
- d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel
- f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelv-tanulás) jó színvonala mellett. Háttérben általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- b) a testséma kialakítása
- c) a téri relációk biztonsága
- d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- e) a szerialitás erősítése
- f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése
- g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés
- h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez

rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Kiemelt szerepet kap az *Énkép és önismeret*, a *Kommunikációs kultúra*, a *Testi és lelki egészség*, a *Felkészülés a felnőtt lét szerepére*.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az *Ember és társadalom*, a *Művészetek* és ezen belül a *Dráma és színház* fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a *Magyar nyelv és irodalom* műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A *Művészetek* műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A *Testnevelés és sport* műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógy úszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt.

A *Matematika* területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

26.3 Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, felügyeletét, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Ebből a szempontból fontos a gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

A gyógypedagógiai tanár/terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

Helyi tantervek

Az iskola általános iskolai, nyolc évfolyamos gimnáziumi, valamint alapfokú művészetoktatási helyi tantervei a jelen Pedagógiai Program mellékletét képezik. Az új helyi tantervek 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben, az első és az ötödik évfolyamon kerülnek bevezetésre. A többi évfolyamon a 2016-ben elfogadott helyi tantervek szerint folyik a nevelő-oktató munka.

A 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelet Kerettantervre és így az egyes tantervekre vonatkozó módosításait a helyi tanterv egyes számú melléklete tartalmazza.

Záradék

Az iskola Nevelőtestülete a 2024. május 24-án megtartott értekezletén a Pedagógiai Programot elfogadta.

Piliscsaba, 2024. május 24.

a hitelesítő tagok alá-
írása

TÖRÖK PÉTER PÁL

olvasható neve

NAGY ERIKA

A Pedagógiai program jóváhagyása

A Pádúai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyom.

Piliscsaba, 2024. május 24.

Berthóty László Gergely
főigazgató

Szakértői vélemény

a piliscsabai

**Páduai Szent Antal Általános Iskola,
Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola
pedagógiai programjáról**

Megbízó:

**Egyházmegyei Hivatal
Székesfehérvár**

Készítette:

**Kovács Béla Emil
köznevelési-tanügyigazgatási
szakértő**

OH ig. száma: SZ 035945

1. A szakértői vélemény jogszabályi alapjai

1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
2. 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
3. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
4. 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
5. 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
6. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
7. 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak jogállásáról
8. 2013. évi CXXXIII. törvény a vallási közösségek jogállásával és működésével kapcsolatos törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról
9. 2016. évi LXXX. törvény az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról

2. Megállapítások

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 26. § (1) alapján:

A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

3. A szakértői vélemény kialakításának módszere

A vélemény elkészítésének módja a pedagógiai program, valamint a fentebb hivatkozott jogszabályok összevetése, a jogszabályok alapján végzett dokumentumvizsgálat volt.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 7. § tételesen meghatározza az intézmény pedagógiai programjában szabályozandó feladatokat.

4. A piliscsabai Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjában a jogszabályban megfogalmazottak a következő módon teljesülnek:

Az iskola nevelési programja:

Ssz.	Szabályozandó terület megnevezése a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján	Szabályozás jogszerű	Szabályozás nem jogszerű	Észrevétel, javaslat
1.	az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	x		
2.	személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	x		
3.	az alapfokú művészeti iskola kivételével a teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	x		
4.	közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	x		
5.	a pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	x		
6.	a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	x		
7.	a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	x		
8.	a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	x		
9.	a tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli vizsga követelményei	x		

10.	felvétel és átvétel –Nkt. keretei közötti-helyi szabályai	x		
11.	az alapfokú művészeti iskola kivételével az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	x		
12.	a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	x		
13.	az egyes művészeti ágak oktatásának cél-és feladatrendszer	x		

Az iskola helyi tanterve:

Ssz.	Szabályozandó terület megnevezése a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján	Szabályozás jogszerű	Szabályozás nem jogszerű	Észrevétel, javaslat
1.	a választott kerettanterv megnevezése, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését	x		
2.	a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám	x		
3.	az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét	x		
4.	a Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	x		

5.	a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg			Nem releváns.
6.	a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	x		
7.	középiskola esetén azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát	x		
8.	középiskola esetén az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	x		
9.	a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban, vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	x		
10.	a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	x		
11.	a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	x		
12.	az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	x		
13.	a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	x		
14.	a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	x		

15.	a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	x		
16.	középiskola esetében a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelményeket a Nat alapján	x		
17.	amennyiben az általános iskola egész napos iskolaként működik, az oktatásért felelős miniszter által kiadott, vagy saját maga által kidolgozott és az Nkt.-ben meghatározottak szerint jóváhagyott nevelési-oktatási program			Nem releváns.
18.	az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	x		
19.	az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, témnapok, témahetek, projektoktatás	x		
20.	az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	x		
21.	az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	x		
22.	a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	x		
23.	az egyes tanszakok, ezen belül a tantárgyak általános fejlesztési követelményei	x		
24.	a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei	x		

5. Összegzés

A táblázatban részletezettek alapján megállapítottam, hogy a pilisecsabai Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programja megfelel az ide vonatkozó jogszabályoknak. Többletkötelezettséget a Fenntartóra a csoportbontások száma jelenthet a megtartandó óraszámok pedagógusi ellátása kapcsán. A Fenntartó számára javasolom a jóváhagyását.

Kovács Béla Emil

köznevelési-tanügyigazgatási
szakértő

OH ig. száma: SZ 035945

Sárkeresztes, 2024. május 27.

Székesfehérvár, 2024. május 28.
Iktatószám: 319/2024.

Berthóty László Gergely úrnak
főigazgató

**Páduai Szent Antal Általános Iskola,
Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola**

PILISCSABA,
Béla király útja 72.
2081

Tárgy: *Pedagógiai program jóváhagyása*

Tisztelt Főigazgató Úr!

A Székesfehérvári Egyházmegye – fenntartó, megismerte a **piliscsabai Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola** által benyújtott **Pedagógiai Programot**.

A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontjában** foglaltak szerint a **piliscsabai Páduai Szent Antal Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programját** jóváhagyom.

Spányi Antal
megyéspüspök